

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—
polletno Din 16.—, četrt-
letno Din 9.—, inozemstvo
Din 64.—. — Poštno-čkovni
račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5

Telefon interurban 113.

Cena inseratom: cela
stran Din 2000.—, pol stra-
ni Din 1000.—, četrt stran
Din 500.—, 1/2 strani Din 250.—
1/12 str. Din 125.—, Mali oglav-
si vsaka beseda Din 1.20.

Priprave na volitve.

Reklamacije.

Za te volitve gredo priprave zelo hitro. Zakon o volilnih imenikih je izšel 7. septembra z datumom 6. septembra. Občine so dobile nalog, da morajo volilne imenike zgotoviti do 16. septembra. **Z dnem 20. septembra so volilni imeniki že lahko javno razpoloženi. Od onega dneva, ko je volilni imenik javno razpoložen je samo tri dni časa za reklamacije.** Ako bo imenik 20. septembra že javno razpoložen, bo 23. septembra zadnji dan za reklamacije. Čitatelje opozarjamo na to, da ne bodo zamudili roka. Ako vidite, da je kdo neroden in si ne zna pomagati, pomagajte mu drugi, ki ste dovolj brihtni. **Vsak državljani naj ima sedaj kot svojo glavno skrb, da je v volilnem imeniku!**

Kako napravim reklamacijo?

Reklamacijo mora napraviti vsak zase ali tudi za drugega, ki še ni v volilnem imeniku, pa po zakonu spada vanj. V volilni imenik spadajo vsi moški, ki so bili 21 let stari vsaj do dne 6. septembra in so šest mesecev v občini, razven državnih nastavljenec, ki se vsi takoj vpišejo. Dokazati moraš, torej pri reklamaciji:

1. Da si star 21 let.

2. Da si državljani kraljevine Jugoslavije.

3. Da prebivaš že šest mesecev v občini.

Zato potrebuješ:

1. Potrdilo župnega urada, ako že nimaš krstnega lista.

2. Domovnico svoje občine.

3. Potrdilo domače občine (v mestih policije), da šest mesecev že stanuješ v občini.

S temi tremi dokumenti greš na občino in zahtevaš, da te vpišejo v volilni imenik. **Za ta potrdila in tudi vpis ne smejo uradi ničesar računati.** V občini napravijo zapisnik, ki ga podpišete, da ste vložili reklamacijo. Lahko pa to napravite tudi sami. Napišite takole:

Županstvo

v .....

Podpisani nisem vpisan v volilni imenik. Z dokumenti, ki jih prilagam, dokazujem, da sem 21 let star, da sem državljani kraljevine Jugoslavije in da že šest mesecev prebivam v občini.

Prosim, da me vpišete v volilni imenik.

Kraj ....., dne .....

Podpis.

Kako napravim reklamacijo za drugega.

Preskrbeti je ista tri potrdila: 1. od župnega urada, kdaj je rojen oni, ki ga misliš reklamirati, 2. domovnico, ali začasno potrdilo občine, da je državljani kraljevine Jugoslavije, 3. potrdilo občine, da biva dotični v občini že nad šest mesecev. Vloga na občino se napravi takole:

Županstvo

v .....

V volilnem imeniku je izpuščen..... star ..., stanuje v ....., h. št. ..., akoravno ima volilno pravico na podlagi sledečih potrdil:

1. Je glasom potrdila župnega urada bil dne 6. septembra 1931 že star 21 let.

2. Je glasom domovnice, ki jo prilagam, državljani kraljevine Jugoslavije.

3. Glasom potrdila občine prebiva v njej že nad šest mesecev.

Na podlagi zakona o imenikih zahtevam, da se ga vpiše pravilno v volilni imenik.

Kraj ....., dne .....

Podpis in natančni naslov onega, ki vloži reklamacijo.

Izbris iz volilnega imenika.

Enako kakor za vpis se tudi za izbris pripravi potrebne dokumente in se onega, ki ni upravičeno vpisan izreklamira. Recimo, da se je preselil, da ni dovolj star, da je umrl, ali pa da je kot kaznovan izgubil volilno pravico. Vendar je na vsak način sedaj bolj važno, da se skrbi predvsem za vpis upravičenih, za izbris pa le tam, kjer se sumi, da bo dotični to zlorabljal. Napravi se enaka vloga na občino.

Zahtevajte potrdilo reklamacije.

Vsak, ki je vložil reklamacijo na občino, naj zahteva potrdilo. Na potrdilu naj bo tudi navedeno, katera potrdila ste priložili. Tudi to potrdilo je takse prosto.

Natančni volilni imeniki.

Naši župani itak vršijo svojo težko župansko mesto po vsej vestnosti, ki

je sploh mogoča. Zato bodo tudi volilni imenik sestavili točno. Banska uprava v Ljubljani je poleg tega, kar je v zakonu določenega, še odredila županom pomoč pri tem težkem delu. In sicer je v vsaki občini bil določen poseben učitelj, ki na svojo osebno odgovornost mora paziti, da bodo imeniki pravilno in pravočasno urejeni. Gg. župani bodo banski upravi za to naklonjenost gotovo hvaležni, ker imajo itak veliko dela in bodo radevolje dovolili, da jim ti gg. učitelji pomagajo imenike sestaviti in prepisati. Ker so imeniki sedaj že zgotovljeni, pride pomoč učiteljstva v poštev pri reklamacijah. Na vsak način naj se res vse stori, da bodo imeniki natančni, da bodo vsi vedeli, kolikor je v Jugoslaviji volilcev.

Volilni zakon.

Volilni zakon je objavljen. Parlament bo štel 305 poslancev, v Dravski banovini jih bo 25.

Kandidatne liste.

Najdalje 25 dni preje, ko se vršijo volitve, je treba vložiti kasacijskemu sodišču v Beogradu državno kandidatno listo v potrdilo. Ta kandidatna lista se sme vložiti, ako je **za celo državo**. Samo za Slovenijo, ali Hrvatsko ali Srbsko se lista ne more vložiti. Nosilec kandidatne liste mora imeti najmanj 60 podpisov — predlagatelj — iz vsakega sreza v državi. Poleg tega nosilca liste mora kandidatna lista imeti za vsak srez najmanj po enega kandidata. Tak sreski kandidat mora imeti najmanj 200 podpisov — predlagatelj in potrdilo, da je nosilec državne kandidatne liste, na katero se kandidat veže, pristal na njegovo kandidaturo. Tistih 200 podpisov in to potrdilo rabi sreski kandidat za prijavo svoje kandidate pri srezkem sodišču. Nihče ne sme v dveh in več srezih kandidirati. Vsak kandidat mora imeti tudi namestnika.

Kako bodo volili volilci v Jugoslaviji?

Volitve bodo vse na en dan. Kakor se pripoveduje, najbrž okrog 15. novembra. V vsaki občini bodo volišča. Če je velika občina, bo imela več volišč. Najbolj zanimivo pa bo pri teh volitvah, da ne bodo več volili s kroglicami, pač pa — glasno, z besedo. Volitve so torej javne. Ko bo volilec povedal svoje ime,

ko se bo ugotovilo, da je res vpisan v volilni imenik, bo moral na glas povedati, koga voli. To se bo tudi zapisalo in bo ostalo v zapisniku, da je ta in ta volil za tega in tega. Volitve so povsem svobodne in imajo volilci pravico glasno povedati, koga volijo.

Tudi ni volilne dolžnosti in lahko vsak od volitev izostane, ako hoče ter se mu zaradi tega ne more nič zgoditi. Volilni zakon je v tem oziru svobodoljuben.

Bodimo previdni glede podpisov!

Kakor smo povedali zgoraj, mora nosilec državne kandidatne liste v vsakem srezu imeti najmanj 60 podpisov predlagateljev, ki so v volilnem imeniku vpisani. Vsak srezki kandidat pa jih mora predložiti 200 podpisov.

Izvedeli smo, da bodo že v kratkem začeli te podpise zbirati. Bodite pa previdni in ne dajte podpisov nikomur, ki vam ni poznan, da je istega mišljenja kakor ste vi! Nekateri bodo lagali, drugi zopet grozili, vi storite, kakor je vašemu mišljenju prav! Zavedajte se, da ste svobodni državljani in ne dajte se farbat in ne plašiti. Ako ste v dvomu, vprašajte prijatelje in znanke, posebno značajne ljudi, o katerih veste, da so zvesto na braniku pravic našega ljudstva, oni vam bodo prav svetovali. Zoper svoje mišljenje svobodni državljan ničesar ne stori, najmanj pa, da bi dajal podpise.

O poslancih.

Nosilec državne liste bo, če bo hotel, sprejemal posamezne kandidate iz posameznih srezov, ki imajo po 200 podpisov, kolikor jih bo hotel. Toda ti poslanci pozneje ne bodo smeli v klubu delati nikake opozicije, ker ga klub lahko takoj izključi. Tudi prestopiti v kak drug klub ne bodo mogli, ker s tem takoj izgubijo mandat. Tudi ne bodo imeli take imunitete kakor preje, ampak nekoliko manjšo. Izvolitev traja za štiri leta, ako seveda narodna skupščina ne bo preje razpuščena, kar volilni zakon tudi predvideva.

*

V DRUGIH DRŽAVAH.

Zborovanje Zveze narodov v Ženevi. Zadnjič smo poročali, da je bil izvoljen za predsednika Zveze narodov rumunski poslanik v Londonu Titulescu in je pri tozadevni volitvi propadel ogrski ministrski predsednik grof Appony. Razven imenovanega predsednika so še bili izvoljeni za urad Zveze narodov posebni predsedniki. Na splošni seji Zveze narodov dne 8. septembra je govoril kot prvi italijanski zunanji minister Grandi, ki je stavil predlog, naj prične takoj leto premirja v oboroževanju v času delovanja te konference, kar je bila za izvršitev razorožitve posebno praktična odredba. Grandi je nastopil tudi proti ustanav-

STARA, TEŽKA IN RDEČA VINA

se najbolje mešajo z Radensko Gizela mineralno vodo. Ta ne spremeni barve vina ter ustvari res prijetno in zdravo pijačo.

ljanju skupin držav na škodo in negotovost drugih. — Nadalje je bil soglasno sprejet predlog, da se sprejme Mehiko v Društvo narodov. — Dne 10. t. m. se je vršila v ženevski katedrali velika manifestacija v angleškem, francoskem in nemškem jeziku proti veriskim preganjanjem v Rusiji.

V Avstriji so nameravali nasilnim potom odstaviti vlado. Vrhovni poveljnik avstrijske obožene organizacije Heimwehr dr. Pfiemer je izdal povelje, da v noči od sobote na nedeljo zasede Heimwehr razna glavarstva in industrijske kraje. Dr. Pfiemer je izdal proglas na narod, v katerem odstavlja dr. Bureschevo vlado in se postavlja sam za krmilarja države, odvezuje vojsko, orožništvo, policijo ter vse državne uslužbence prisege stari vladi, obenem pa jih zapriše zase. Vlada je potom vojaštva obvladala položaj zase in udušila dvanajsturno revolucijo. Dr. Pfiemerja je hotela vlada vtakniti pod ključ, a je pravočasno pobegnil, pač pa so bili aretirani ostali voditelji heimverovcev.

Še o avstrijskem puču. Heimwerovski puč je osmešil to organizacijo v očeh celega sveta. Vlada nadaljuje s hišnimi preiskavami. Med drugimi je oblast zaprla bivšega avstrijskega ministra in vodjo Heimwehra kneza Starhemberga ter 20 heimwerovskih voditeljev. Heimwerovski puč je imel nekoliko uspeha edino na Gornjem Štajerskem, drugod pa nikjer. Proti glavnim krivcem ponesrečenega puča bo uvedeno postopanje radi upora.

Kandidat krščanskih socialcev za predsednika avstrijske republike. Vodstvo avstrijske krščansko socialne stranke je sklenilo dne 9. septembra, da kandidira sedanjega zveznega predsednika prof. Miklása pri bodočih volitvah dne 18. oktobra za zopetnega zveznega predsednika.

Madžarska je zaprosila za 250 milijonov pengö posojila od Zveze narodov in je tudi predložila tozadevno spomenico. Madžari nočejo, da bi bili ponovno prisiljeni na ustavitev plačil in do uvedbe izrednih ukrepov.

Politično ozračje med Parizom in Berlinom zopet skaljeno. Zastopnika Nemčije sta se že poklonila zlati francoski zalogi v Parizu. Od pariškega obiska nemškega kanclerja dr. Brüninga in zunanjega ministra dr. Curtiusa se

govori in piše, da bosta posetila Nemce v Berlinu francoski ministrski predsednik Laval in zunanji minister Briand. Iz Pariza se pa sedaj raznašajo vesti, da bosta Laval in Briand zopet odložila obisk, ki je bil določen za dan 26. septembra. Zastopniki Francije v Berlinu so obvestili francoska državnik, naj se še ne podasta v Berlin, ker bi ju nemško prebivalstvo, nahujskano od nacionalističnega tiska proti Franciji, sprejelo povsem hladno. Sedanji čas ni prikladen za obisk francoskih ministrov, ako se ne posreči francoskim in nemškim državnikom v Ženevi, razčistiti še danes skaljenega ozračja med obema državama.

Nemška vlada je povabila za 27. sept. v Berlin francoskega ministrskega predsednika Lavala in zunanjega ministra Brianda. Laval je vabilo sprejel.

Nemška narodno socialna stranka je naznanila, da se bodo vrnili njeni poslanci meseca oktobra v parlament. Povrat nacionalistov bo povzročal samo nemire v zbornici.

Poljski maršal Pilsudski se brani s proglasitvijo prekisoča. Pred tedni je bil umorjen predsednik narodnega bloka, poslanec Tadej Holowka. Cela Poljska je uverjena, da je bil ubit od tajne organizacije Ukrajincev. — Po vzhodni Galiciji so se še po starem vzgledu razmnožile tolovajske bande. Omenjeno je dalo maršalu Pilsudskemu povod, da je izdala vlada ukaz o proglasitvi prekisoča. Preki sod pa ni naperjen le proti političnim zločinom, ampak velja tudi za zločin umora in glede organizacije roparskih tolpe. V smislu novega izrednega zakona o prekem sodu se izvrši smrtna obsodba tekom 24 ur. Vse je uverjeno, da se je poljska vlada na pritisk Pilsudskega s prekisočdom prenela.

Iz španske republike. Španska republika in Vatikan se pogajata za sklep nove medsebojne pogodbe. Časopisje naglašajo, da bo dosežen v vsem sporazumu, le glede jezuitov ne, kojih izgon zahtevajo framasonski republikanci. Red jezuitov je pripravljen na vse in je že spravil na varno v inozemstvo vse znamenitosti, posebnosti in dragocenosti. — Poslanci avtonomije zahtevajo Katalonije so se sporazumeli s predsednikom španske vlade Zamorro v toliko, da se bo spremenila španska ustava tako, da bo soglašala z ustavo Katalonije.

Angleški parlament se je sestal na izredno zasedanje dne 8. septembra. Ministrski predsednik Macdonald je bil sprejet v zbornici z velikim navdušenjem. Predsednik je pojasnil poslanecem angleško finančno krizo, ki ne obstoja v pomanjkanju narodnih pomožnih virov, ampak v pomanjkanju trenutnega zaupanja. Macdonald je zaključil svoj govor s prošnjo, da podpira zbornica vlado v njenem delu. Njegova vlada bo ostala tako dolgo na krmilu, dokler ne bo rešena denarna in sploh gospodarska kriza. — Na zgoraj omenjeni seji se je vršilo tudi glasovanje za zaupnico vladi, ki je bila sprejeta z 59 glasovi v razmerju 308 proti 250 glasovom. Za vlado je glasovalo

tudi 12 socijalistov. Po izglasovani vladni zaupnici se širijo resne govorice, da bo vlada po odobrenju programa za štednjo razpustila zbornico ter razpisala volitve.

Drago angleško posojilo. Angleška bo dobila od francoskih bank 80 milijonov funtov po zelo visokih obrestih. Obresti bodo prišle na 6% in sicer bodo znašale prave obresti 4%, bančna nagrada (provizija) 1¼% in 1¼% državna taksa. Celo posojilo bo stalo Angleško 4.6 milijonov funtov šterlingov.

Ameriški predlog za razorožitev. — Združene države Severne Amerike so pripravile poseben predlog, katerega bodo predložile razorožitveni konferenci. Načrt je čisto tehnične narave in ne bo vseboval nobenih zavirnih cenitev, ki bi lahko dovedle svetovna razorožitvena posvetovanja v neuspeh. Brezplodnost omenjene konference bi po mnenju ameriških krogov več škodovala, kakor če bi se izrekel celi svet za krvavo vojno. Združene države Sev. Amerike bodo predlagale naslednje uravnanje razorožitve: Vse države brez razlike zmanjšajo tekom pet let oborožitev za 5%. Po preteku petih let bi se naj izvedla 25% razorožitev, kar bi pomenilo velikanski praktični, moralni in finančni napredek v sedanjem mednarodnem položaju.

Vstaja vojne mornarice v Čile zatrta. V južnoameriški državi Čile se je uprla vojna mornarica v Coquimbo. Uporne bojne ladje so bombardirala vladni zvesta letala 15 minut. Izgube vladnih čet pri Talcahuana so malenkostne, med tem ko so imeli uporniki nad 100 ranjenih ter mrtvih. Štiri uporne križarke so se vdale in istotako tudi drugi uporniki brezpogojno.

Mongolija zvezna država sovjetske republike. Mongolija, ki je spadala pod Kitajsko, se je vsled neprestanih kitajskih državljanskih bojov osamosvojila in bo postala zvezna država sovjetske republike. Uprava, pouk, industrija, promet in finance, vse je že v rokah sovetov. Celotno mongolsko narodno premoženje že vodijo sovjetski komisarji. Kitajci so brez moči, da bi nekoč njihovo ozemlje dobili nazaj.

*

O merjenju morskih globin.

Morske globočine so merili do pred leti s po več tisoč metrov dolgimi ter tankimi motvozmi, ki so bili obteženi. Merjenje na ta način je bilo počasno, nesigurno in povrh še mogoče le pri mirnem morju in ako je ladja stala na miru.

Nemci so poslali v Atlantski Ocean parnik »Meteor«, ki je od leta 1925 do 1927 izvršil veliko tisoč globočinskih izmer s pomočjo odmeva. Ta način merjenja je za las natančen, ga je mogoče poljudno izvesti ob vsakem vremenu in je vseeno, ali se ladja premika ali stoji na miru.

Na dnu parnika je pritrjena tanka kožica (membrana), katero je mogoče spraviti v valovanje električnim potom. Na ta način povzročeni zvok se

razširi na vse strani in en del prodre tudi do morskega dna. V vodi se širi zvočno valovanje 1500 m na sekundo. Poleg omenjene oddajne membrane je še sprejemna, ki takoj beleži, kakor hitro se je v globine poslani zvok odbil na morskem dnu in je zadel njegov odmev ob drugo membrano. S kožicama so v zvezi razne naprave, ki zaznamujejo z vso natančnostjo 1 tisočinko sekunde. Sprejemna membrana odda potom telefonske zveze odmev iz dna parnika na krov, kjer zabeležijo globočino.

Kako računajo s pomočjo odmeva globočino?

Posebni instrumenti javijo čas, ki preteče od trenutka pošiljke zvoka z oddajne membrane na dno do prihoda odmeva iz morske globine na sprejemno kožico. Ako pomnožimo čas odmeva s hitrostjo prodiranja glasu (1500 m na sekundo) in to delimo z 2, ker napravi zvok pot od ladje do dna in nazaj dvakrat, dobimo zaželjeno globočino v metrih. Ako je n. pr. čas odmeva 2 sekundi, je po označenem računu morje globoko 1500 m.

S to iznajdbo je omogočeno naglo in poljubno izmerjenje največjih morskih globin.

*

Varujte se brezverskih knjig!

(Dopis iz Št. Ilja pod Turjakom.)

V nedeljo dne 6. septembra se je tu semkaj vsula skupina ljudi, obloženih s knjigami in brošurami neke krivoverske tiskovne družbe. Najbrž so bili adventisti. Skoro besno so naskočili mirne vaške hiše. Vsiljevali so knjige tako predrzno in tako nasilno, da se jim je bilo težko izogniti. Cene imajo malenkostne, skoro zastoj. Naslovi knjigam so različni in obravnavajo —

verska vprašanja, kjer smešijo in zavijajo katoliške verske resnice. In ti raznašalci! Kako so hinavski! Na javnem trgu ti moli in kliče Kristus. Novo vero oznanjamo, kličejo nevednim ljudem. Pri tem pa sramote vero, škofe in duhovnike. Prišli so kakor vihar in z avtom oblezli vso Mislinjsko dolino. Gotovo so ti ljudje bili že kje drugod. Našim vernim ljudem naj veljajo te vrstice v svarilo in opomin: Takih ljudi ne poslušati! Poženite jih iz hiše, njihovih knjig za nobeno ceno ne sprejemajte, tudi zastoj ne!

Čitanje krivoverskih knjig obtežuje vest katoličanu. Cerkev nam jih prepevuje pod smrtnim grehom. Kdor jih namenoma prebira, zapade cerkveni kazni izobčenja, ki je pridržana sv. stolici. Nam katoličanom je pravilo: spis in knjiga v zadevah vere in vesti mora biti po škofu priporočena. Kdor ti ponuja tako knjigo brez škofovega odobrenja, ga zavrne z vso odločnostjo! Slovensko ljudstvo! Tebi je zvestoba Bogu in Cerkvi resna stvar! Ti samo obsodi in zavrne vsako krivoversko knjigo!

Pridenem samo še to-le: Kolikor mi je znano, se vrši natančnejši pregled raznih vozil samo na državnih mejah. Ali ne bi tudi kazalo, da si oko postave od bližje ogleda avto, ki se ustavi na deželi? Nikar ne mislimo, da se z avtomobili vozijo samo — dobri in pošteni ljudje!

*

Ruše. Slovesnost blagoslovitve novih zvonov je pri kraju. To je bilo nekaj za Ruše. Že v ponedeljek dne 7. septembra popoldne smo imeli praznik in delopust. Kar cele množice navdušenih župljanov z godbo na čelu in četo gasilcev ter belo oblečenimi dekleti so se zgrnile okrog slavoleka v Bistrici na meji župnije. To je bilo navdušenje, ko so nam vozniki na okrašenih vozovih pripeljali naše nove prijatelje v spremstvu konjenikov ter kolesarjev, med sviranjem godbe in pokanjem topičev. In naš vlč. g. svetnik Pšunder je stopil na prvi voz in z zanosom pozdravil zvonove in jih sprejel v župnijo. Za njim je še pozdravilo zvonove belo oblečeno dekle. Godba je zopet zaigrala, počili so topiči in sprevod se je premaknil proti cerkvi. Med potjo,

Persil za pranje perila

na meji dveh vasi, je znova pozdravila zvonove belo oblečena deklica. Drugi dan pa so nam vsem srca zatrepetala: nebo je namreč jokalo. Ali je plakalo nad tem, ker bodo ti novi klicarji pač marsikoga zastonj klicali k Bogu, ali pa je bilo ganjeno radi našega navdušenja, ve le Bog. Vendar si je okrog 7. ure zjutraj v veliko naše veselje nebo obrisalo svoje solze in se začelo z nami veseliti. Ob osmih smo sprejeli našega vladiko g. dr. Andreja Karlina, ki je zavzet vsled našega navdušenja opravil ob devetih blagoslovljene obrede. Nato nam je razložil pomen novih prijateljev naš naddekan vlč. g. kanonik Rudolf Janežič. Po pridigi je imel prevzvišeni vladika pontifikalno sv. mašo, med katero je naš cerkveni zbor s sodelovanjem domačega orkestra izvajal Stehletovo mašo »Salve Regina«. Kmalu po maši so zadoneli topiči in je zaigrala godba v znak, da se je začel eden zvonov pomikati v stolp. Kako željno smo pričakovali, da bi zaslišali zvonove iz stolpa, a usojeno je bilo, da smo jih slišali še le naslednji dan. Kako mogočno done iz stolpa! Res smo jih lahko veseli. Zato hvala vsem, ki so kaj darovali za nje, a hvala tudi vsem onim, ki so pripomogli, da je slavnost blagoslovitve tako lepo izpadla. — Pretekli četrtek nas je obiskal s svojimi tovariši presvetli g. škof dr. Ivan Jožef Tomažič. Dopoldne so pri presvetlem obhajali obletnico mašniškega posvečenja, a popoldne so naredili romarski izlet k naši Materi Mariji. Po kratkih večerjicah in mali zakuski so se gospodje s presvetlim vrnili zopet v Maribor in od tam vsak na svoje službeno mesto.

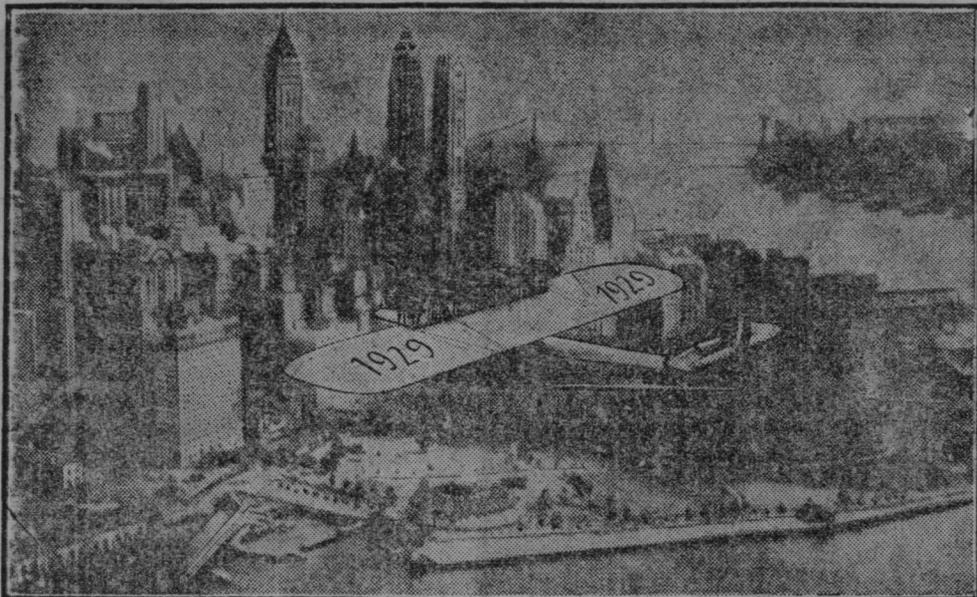
Sv. Mihael nad Laškem. Vsem častilcem sv. Mihaela se prav uljudno naznanja, da se vrši tukajšnji romarski shod létos kakor že vsako leto zadnjo nedeljo v septembru in sicer v soboto dne 26. in v nedeljo dne 27. t. m. Spored službe božje: v soboto popoldne ob 5. uri pridiga, potem pete litanije z dvema blagoslovoma, potem spovedovanje. V nedeljo zjutraj ob petih tiha sv. maša, potem sv. obhajilo, ob sedmih v cerkvi prvo sv. opravilo; ob pol 11. uri drugo sv. opravilo v cerkvi in v kapeli. Častilci sv. Mihaela ste uljudno povabljeni!

Dobova. Dne 8. septembra t. l. je bil za našo župnijo vesel in pomenljiv dan, velika slovesnost. Bil je sprejet v rimsko-katoliško cerkev 14letni fant Henrik Umek, rojen 1. VII. 1917 v Berlinu, evangelske vere, kjer mati Ana Bohlke in hčerka Herta še živita. Leta 1925 sta oče Martin Umek in sin Henrik prišla v Dobovo, Mihalovce št. 20, na svoj dom. Sin, 14 let star, je javil sreskemu načelstvu v Brežicah svoj izstop iz evangelske cerkve in prosil knezoškofijstvo v Mariboru za sprejem v rimsko-katoliško cerkev. To se je zgodilo dne 8. septembra t. l. pred sv. mašo po cerkvenih predpisih. V navzočnosti dveh prič in sorodnikov je klečal fant, v roki držeč gorečo svečo, molil na glas tridentinsko veroizpoved, bil pogojno krščen, opravil sv. spoved in prejel najsv. zakrament: prvo sveto obhajilo.

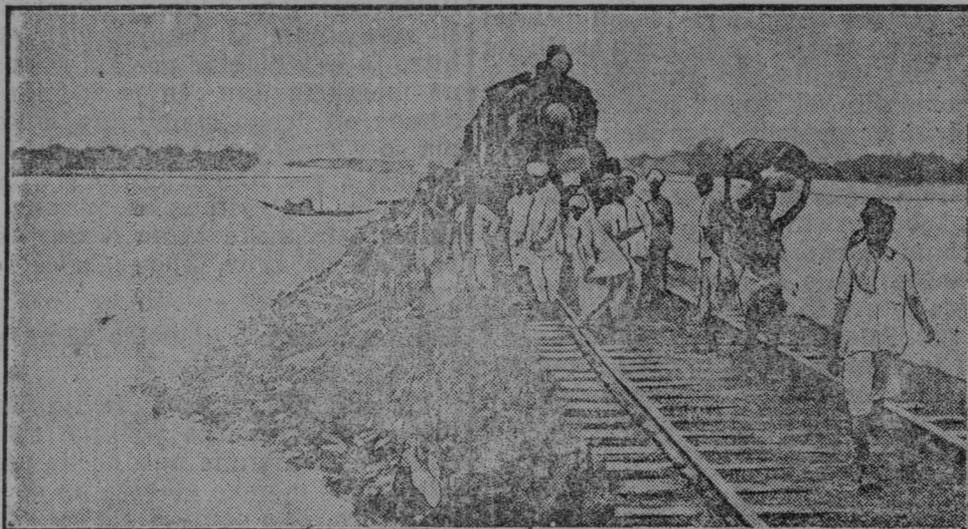
★

Nadaljno priznanje morilca na Jelovcu. Petkratni morilec na Jelovcu pri Kamnici Rud. Mohorko je 11. septembra priznal

Nemško vodno letalo »Do X« se mudi že več mesecev v Ameriki, kamor je priletelo po tolikih težkočah ter nezgodah. Slika nam kaže polet letala nad Newyorkom.

Povodenj v Indiji. Angleško Indijo je obiskala zadnje dni poplava, ki je uničila cele milje na daleč polja in porušila na stotisoče hiš. Na sliki vidimo z živili naloženi vlak, ki ne more radi izpodjedenega tira nikamor in je krog in krog obdan od razlitih rek ter potočkov.

Slika nam kaže angleškega ministrskega predsednika Macdonalda na potu v parlament.

preiskovalnemu sodniku, da je ustrelil 11. novembra 1929 na cesti med Gorico in Podovo pri Framu posestnika Fingušta in nato pobegnil. Mohorko priznava zločine enega za drugim, da bi si z uvedbo preiskav podaljšal življenje.

Iz žalostnega predživljenja morilca v Gačniku. Zadnjič smo poročali, da zasledujeta naša in avstrijska oblast kot morilca Julijane Heričeve v Gačniku pri Jarenini Štefana Faleža, rodom iz Spodnje Polskave pri Pragerskem! Falež je bil izpuščen iz mariborske kaznilnice letos meseca januarja. Odsedel je kazen 8 let radi tega, ker je izropal sestro umorjene Julijane v Gačniku in jo tudi pobil na tla. Radi poškodb je kmalu po roparskem napadu umrla. Tudi pred tokratnim zločinom so ga videli ljudje v Gačniku. Po krvavem dejanju se zna lopov spretno izmikati našim in avstrijskim orožnikom, ker se klati najbrž kje blizu severne meje.

Avtomobil prelomil brzojavni drog. Na Košakih pri Mariboru se je zgodila dne 9. septembra pod opekarno Dervušek težka avtomobilska nesreča. Avto-taksler Belak je vozil na svojem avtomobilu prekajevalca iz Karlovca ter trgovskega potnika Antona Jeriča iz Maribora. Pri izogibanju vozu je zadel avto z vso močjo ob brzojavni drog. Sunek je bil tako silen, da je prelomil drog preko sredine. Avtomobil je obležal razbit v jarku, s težkimi poškodbami sta bila prepeljana v mariborsko bolnico oba potnika, šofer je le lažje opraskan.

Usodepolno trčenje. V Bohovi pri Mariboru se ni ognil na cesti vključ vsem znamenjem motociklistu Feliksu Poznetu iz Oplotnice berač. Pri trčenju je dobil berač tako težke poškodbe, da je obležal nezavesten, Pozne je pa odletel poškodovan z motorjem vred v obcestni jarek. Tovorni avto, ki je peljal mimo, je naložil oba in ju prepeljal v mariborsko bolnico. Berač je izdahnil kmalu po prepeljavi, Pozne pa se že zdravi.

Če zadene kolo ob avto. 17letna Ana Žerak iz Krčevine pri Mariboru je zadela na Meljski cesti pred vojašnico ob avto trgovca Josipa Moravca. Kolesar-ko je pognal sunek ob trotoar, kjer je obležala nezavestna. V bolnici so ugotovili, da ima deklina počeno lobanjo.

Pobit na tla in oročan. Na Marijin praznik dne 8. septembra se je vračal

Predsednik Mehike, Ortiz Rubio. — Mehika je bila zadnje dni sprejeta v Zvezo narodov.

proti 11. uri v noči iz Št. Ilja v Slov. g. v Selnico ob Muri Franc Štampfer. Po prekoračenju železniškega tira ga je pobil neznanec s kolom na tla, mu polomil rebra in mu izmaknil iz žepa denarnico. Z denarnim plenom ropar gotovo ni bil zadovoljen, ker je bil premalenkosten. Pri tokratnem slučaju že gre za drugi napad na ravno istem mestu.

Žrtev neznanih pijanih fantov. Zidar Anton Lepenik se je vračal iz Št. Ilja v Maribor. V bližini Pesnice so se spravili nadenj vinjeni fantje, ki so ga ta-

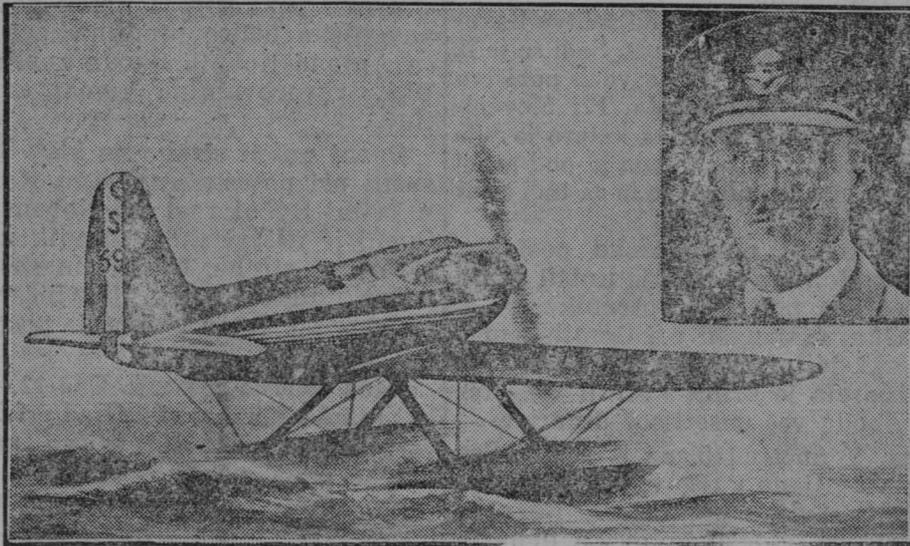
ko premlatili s koli, da je moral iskati pomoč v mariborski bolnici.

Občutna nesreča živinorejca. Na Urški gori ima Ivan Fontak grofovsko posest v najemu, na kateri redi živino. Na mokri paši se je živina preveč najedla, jo je začelo napenjati in so nesrečo v hlevu prepozno zapazili. Od 11 glav so jih 6 rešili, 5 pa jih je poginilo.

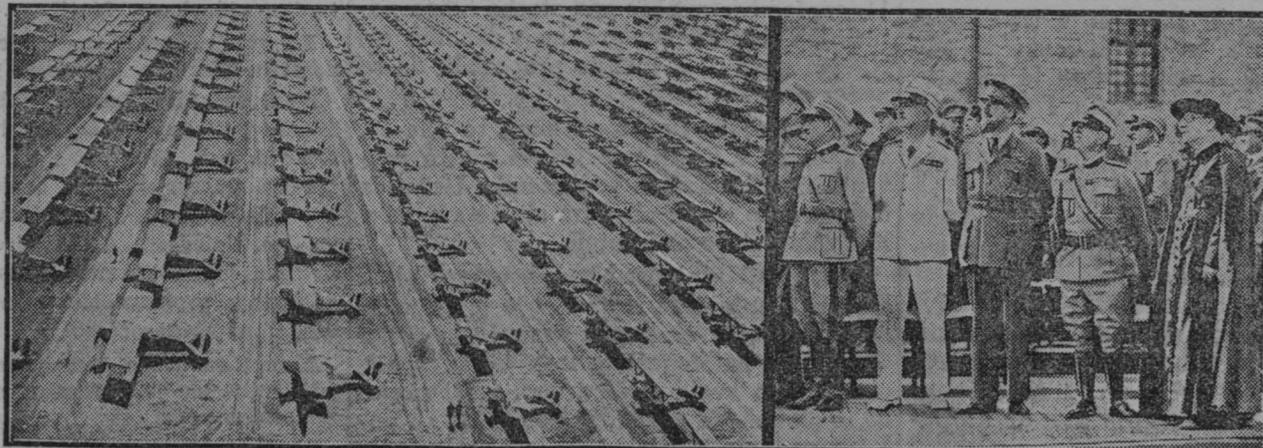
Napad iz zasede. Iz zasede je bil napaden od neznancev v Koprivniku pri Framu 22letni Franc Maroh. Po celem telesu je dobil tako težke poškodbe, da so ga morali oddati v mariborsko bolnico.

Pri skoku iz vlaka si je zlomil nogo 15letni mizarški vajenec Jožef Plajh iz Pragerskega.

Prej pamet — pri scdniji ne zaleže poklekanje! Dne 3. avgusta t. l. je zabodel svojega svaka v trebuh viničar Simon Erker iz Sp. Prebukovja pri Sl. Bistrici. Oba sta poprej popivala po gostilnah v Slov. Bistrici in sta se vrnila domov pijana. Na domu sta se sprla ter stepla zaradi nekega zavoja blaga. Zabodeni Bojnik je vrgel Erkerja na tla in ga davil. Ko je Erker zopet stal na nogah, je skočil v kuhinjo po nož in je zadel pri drugem zamahljaju nasprotnika v trebuh tako, da so mu izstopila čreva. Težko ranjenega so prepeljali v mariborsko bolnico, kjer je umrl dne 12. avgusta. Mariborski senat je obsodil dne 9. septembra Erkerja na tri leta robije in na triletno izgubo državljskih pravic. Ko je čul obtoženec razsodbo, se je zgrudil pred sodniki na

Lajtnant Stainforth, ki je dosegel s svojim letalom 724 km na uro.

Parada 800 italijanskih bojnih letal na letališču v Ferrari (levo). — Italijanski kralj z dostojanstveniki zasleduje manevre aeronlanov (desno).

kolena in prosil s povzdignjenimi rokami milosti, a seveda sta bila kes in prošnje v sodni dvorani — prepozne!

Stražnika so se lotili. V Ptuju je miril nočne pijane razgrajače stražnik. Ker je bil policaj sam, so pijanci navali nanj in mu grozili, da ga bodo skopali v Dravi. Stražnik je ustrelil enkrat v zrak, drugi strel je pa zadel krojača Blagoviča v nogo. Tudi na policista je bil oddan strel, ki ga je oprasnil le lažje. Boreči se straži na pomoč prihiteli tovariši so ukrotili nasilne razgrajače.

Smrt pod plastjo zemlje. V Gornji Radgoni so pričeli graditi novo carinarnico. Delavci so betonirali dne 9. t. m. temelje. Nenadoma se je pa sesula neopažena stena zemlje in podsula tri delavce. Eden od podsutih je lažje poškodovan, drugi ima dvakrat zlomljeno nogo, Matijo Muhiča iz Zbigovec pa so odkopali mrtvega. Kljub reševalnim poskusom od strani dveh zdravnikov je bil ubogi Matija tolikanj poškodovan, da ga ni bilo več mogoče spraviti k življenju.

Med kešnje je zadela kap iz Ižakovcih v Prekmurju 30letnega gospodarja in očeta Alojzija Horvat.

Mura naplavila pri Ižakovcih letos že šestega utopljenca. Te dni so potegnili iz Mure pri Ižakovcih truplo kakih 30 let starega moškega v delavski obleki. V žepih ni imel nobenih dokumentov in predmetov razven čevljarškega kladiva. Ta neznanec je letos že šesta žrtev Mure, ki je bila naplavljen pri Ižakovcih.

Nogo si je zlomil ob priliki selitve finančni preglednik Ivan Potočnik. Selil se je iz Libelič v Konjice in mu je vozil pohištvo tovorni avto iz Dravograda. Pri Slovenjgradcu se je utrgala vrh, s katero je bilo povezano pohištvo, pokopalo je pod seboj Potočnika, mu zlomilo nogo in ga tudi sicer poškodovalo.

Ogenj uničil gospodarsko poslopje. Dne 7. septembra v noči je uničil ogenj gospodarsko poslopje Potočnika, p. d. Plantaška, v Mengšu pri Gomilskem v Savinjski dolini. Komaj so še rešili živino, zgorela je krma s stroji vred ter znaša škoda več desetstisoč dinarjev.

Vlom. V noči od 5. na 6. septembra je bilo vlomljeno v trgovino Josipa Lorbeke v Gotovljah pri Žalcu. Neznani vlomilci so odnesli gotovega denarja 8000 D, za 12.000 D pa raznega blaga.

Vse postane enkrat očito. Pred 6 leti je bil v Šoštanju izvršen v trafiko g. Skornšek vlom in povzročena škoda 28.000 Din. Dne 8. septembra je bil aretiran 28letni mlinarjev sin Jožef Brišnik, ki je dejanje že priznal, a trdi, da sta mu pomagala še dva druga, ki sta pa zapustila Šoštanj pred 5 leti.

Na vozeči avtomobil se je obesil v Trbovljah fant Restar, padel je na cesto in si je zlomil nogo.

Tračnica mu je zdrobila nogo. Pri polaganju tračnic za rudniško železnico na Dobrni v Trbovljah je padla tračnica na levo nogo delavcu Avguštinu Hanžič in mu jo zdrobila nad stopalom.

Sreča v nesreči. Na Ljubljanski cesti v Novem mestu pri krčmi na Vratih sta trčila dne 9. septembra dva pot-

Od kod to ime?

V močvirnastih krajih najdemo rastlino, ki se latinsko imenuje »Spiraea ulmaria«. Ta rastlina vsebuje snov, ki pomaga pri raznovrstnih obolenjih, posebno pa pri prehlajenju, in se tudi nahaja v znanih **Aspirin tabletah**. Če se primerja imena »Aspirin in »Spiraea«, je lahko spoznati njihovo sorodstvo. Že več kot 30 let so **Aspirin tablete** v prometu in so svetovnega pomena. Pri prehlajenju in revmatičnih bolečinah torej samo:

Aspirin tablete!

niška avtomobila. Močno poškodovan je bil le manjši avtomobil, a potnikom se ni pripetilo nič.

Dva zaboljaja z nožem je dobil 22-letni Kotarjev fant iz Gabrovice pri Litiji. Eden od zaboljajev mu je celo ranil dihalne organe.

V 30 letih trikrat pogorel. Pohabljenemu posestniku Janezu Pretnarju na Rečici pri Bledu je upepelil ogenj skedenj ter hlev s krmo in kmetijskim orodjem, rešili so le živino. Pretnar je tekom 30 let že tretjič pogorel. Ogenj je bil gotovo podtaknjen.

Nogo si je zlomil. V Brusnicah pri Novem mestu je splezal na domačo hruško sin posestnika Deželana. Ko je prestapljal z veje na vejo, je zgubil ravnotežje, padel na tla in si zlomil desno nogo.

Pri snaženju puške se je nevarno obstrelil ključavničarski vajenec Alojzij Tajčman v Metliki na Kranjskem.

Delavcu pogorela hišica. V Mali Kostivnici pri Litiji je uničil požar stanovanjsko hišico predilniškega delavca Antona Kokalj. Škoda znaša 20.000 Din, zavarovalnina komaj eno četrtino.

Ogenj uničil streho na hiši. Sadje so sušili pri posestniku Ivanu Kostrevcu v Veliki Bučni vasi pri Novem mestu. Ogenj je nastal skozi dimnik in užgal slamnato streho. Gasilci in sosede so požar udušili in znosili iz hiše vso hišno opremo. Žrtev požara je postala samo streha.

Voda odnesla mlinarja. Dne 12. septembra je šel odpirat v vasi Grad pri Cerkljah zatvornice na jezu radi močno naraslega potoka Reka mlinar Anton Osel, po domače Kačar. Voda je prelomila tram zatvornice in odnesla mlinarja seboj. Njegovo truplo so našli blizu Cerkelj.

Hudobna roka je podtaknila ogenj dne 11. septembra zvečer pod streho hleva posestnika Antona Malenšaka v Kandiji pri Novem mestu. Gasilci so preprečili, da se požar ni razširil.

Po avtomobilu splašeni konji so dne 10. septembra v Ločni pri Novem mestu prevrnili s sodi naloženi voz voznika Baretiča iz Šmarjete. Dva soda vina sta se zvalila v Krko, iz katere so ju otili.

Komunistični napad na ekspresni vlak. Dne 13. septembra krog 2. ure je odpeljal iz Budimpešte ekspresni vlak in je padel 40 km od budimpeštanskega kolodvora v prepad. Na kraju zločina vodi most preko 60 m globokega prepada. Komunisti so položili pod most bombo, ki je eksplodirala pri prihodu vlaka. Moč eksplozije je bila tako silna, da je dvignila stroj in pet vagonov nekaj metrov v zrak, nakar se je

vse zrušilo v prepad. Lokomotiva se je zarisala 3 m globovo v zemljo, vagoni so vsi popolnoma razbiti. Tri km okoli eksplozije je vse pokrito s kosi vagonov in tračnic. Prizor na človeške žrtve je bil nepopisno grozen. Reševalci so naleteli povsod na iztrgane človeške ude. Napad je zahteval 22 strašno razmesarjenih, raztrganih in daleč naokrog razmetanih žrtev. Preiskava je dognala, da je bil tudi drugi most podminiran in bilo je le par minut razlike, da ni zletel v zrak še tudi drugi ekspresni vlak. V nekem grmu blizu groznega zločina so našli kovček in v njem listek z napisom: »Napade bomo ponavljali vsak mesec. Vsi naj vedo, da imamo močne zaveznike in da se nahajajo naši ljudje vsak na svojem mestu. Spoznajte boste našo moč. Če se nam ne da dela, bomo delali na ta način dalje.«

Kako daleč je prodrla podmornica »Nautilus«? Toliko upanja se je oklepalo ameriškega kapitana Wilkinsa in njegove podmornice »Nautilus«, v kateri je hotel doseči severni tečaj pod ledeno skorjo. Podmornica je prišla le do 83° severne širine in se je morala vrniti, ker se radi poškodb med ledom ni mogla več potapljati. Na povratku proti Spitzbergom je zalotilo podmornico silno neurje, ki se je igračkalo z njo kakor z orehovo lupino. »Nautilus« popravljajo na Spitzbergih, ker brez temeljitega popravila bi ne zmagal vožnje preko Atlantskega Oceana v Newyork.

Strahovit vihar v Srednji Ameriki. Vso Srednjo Ameriko je opustošil dne 11. septembra silovit vihar (ciklon), ki je zahteval do 500 smrtnih žrtev, razdejanih je na tisoče hiš ter železniških naprav. Škodo cenijo na več 100 milijonov dolarjev. Cela vrsta krajev je popolnoma razdejanih. Posebno hudo je prizadeta država Honduras. Mesto Belize je čisto porušeno.

Požari so sedaj že kar na dnevnem redu. Da se pride tem nesrečnim pojavom v okom, je postavila »Split« A. D. za cement Portland na letošnji jesenski razstavi v Ljubljani kmečki kozolec ter istega pokrila s svojim »Selenitom«. Te vrste kritina je izredno priporočljiva, ker je popolnoma ognjevarna in ker se da porabiti tudi brez ojačenja za strešne stole, ki so bili kriti s slamo. Koliko nesrečnih požarov bi izostalo, če bi se naši kmetijski posestniki posluževali tega kritja. — Kakor izvemo, je tega kritnega materiala tudi v zalogi v Mariboru in daje tozadevna pojasnila tvrdka »Alpeka« v Mariboru.

Kirurg dr. Černič spet redno ordinira v satoriju Mariber, Gosposka ulica 49. 1376

Med. Univ. Dr. Fran Toplak redno ordinira: Maribor, Glavni trg št. 18 od 10. do 12. in od 2. do 4. ure. 1358

Celje. Opozarjamo vse cenjene čitateljice in čitatelje na današnjo reklamno prilogo tvrde Jos. Jelovšek, Aleksandrova (preje Koldvorska) ulica 4, katera je znatno znižala cene vsemu svojemu blagu in katero tudi mi vsakomur priporočamo!

Recept za ceno šumeče vino: $\frac{2}{3}$ svežega jabolčnika ter $\frac{1}{3}$ Radenske Kraljeve ali Gizela mineralne vode.

Zopet došlo novo blago po nepričakovano nizkih cenah. Oglejte si pred nakupom v **Trpinovem Bazarju, Maribor, Vetrinjska 15. 376**

Kedaj so začeli pridelovati pivo?

Pridelovanje piva je ravno tako staro kakor poljedelstvo. Dolgo časa je bil kulturni svet uverjen, da so varili prvo pivo stari Egipčani. Po starodavnih izkopinah in spomenikih je dokazal učejak dr. Engelbert Huber, da je zibelka vinske trte in piva v pokrajinah ob rekah Eufkrat in Tigris — takozvana Mezopotamija, kjer so prebivali stari Babilonci. V Babiloniji je iskati početje poljedelstva in pridelovanja piva. Od Babiloncev je prevzel Egipt razne žitne vrste in tudi pivo.

Že celih 5000 let pred Kristusom izsledimo v Mezopotamiji obrtne pivovarne, izšolano pivovarniško veleindustrijo, kakor je n. pr. danes pri nas. Mešanje hmelja k pivu sega pri Babiloncih 2000 let pred Kristusom.

Babilonci so pridelovali pivo iz emerja (neka vrsta pšenice) ter ječmena. Starodavni babilonski napisi nam povejo, da so prejemale na kraljevem dvoru ženske vsaka dnevno po 3 litre piva, ki je bilo sladko.

Pivo za izvoz (eksportno) je bilo znano v Babiloniji 3000 let pred Kr. Cela Mezopotamija je bila tedaj glede poljedelstva na višku, povsod je cvetela industrija: tkalnice, mlini, usnjarne in izdelovalnice glinastih posod. Delavstvo industrijalizirane Babilonije je na splošno pilo pivo.

Babilonci so zanesli v Egipt vinsko trto in pivo. O egipčanskem faraonu Ramzesu je znano, da je že posedal svoje lastne pivovarne. V Egiptu odkriti starodavni napisi nas poučijo, da je delil omenjeni kralj na svetišča ter svečence pivo iz svojih lastnih pivovarn, iz katerih mu je pritekalo 466.308 vrčev piva. Ni pa razvidno iz napisa, ali so pridelovale faraonove pivovarne tolike množine na leto ali v celih vladarski dobi mogočnega Ramzesa. Med delavstvo so delili kraljevi uradniki kruh ter pivo. Ostanke piva (pšenice

emer in ječmena) so našli v staroegipčanskih grobnicah.

Nad kulturne Egipčane so pridrveli mohamedanci in jih podjarmili. Mohamedova vera prepoveduje zavživanje alkoholnih pijač in radi tega so divji mohamedanci uničili v Egiptu vinograde in porušili kraljeve in ljudske pivovarne.

Treba še omeniti, da je bilo vinogradništvo cvetoče razširjeno po starem Egiptu, vendar je bilo združeno pridelovanje vina s tolikimi stroški, da so ga pili le bogatejši, pač pa je bilo pivo tolikanj poceni, da si ga je lahko privoščila najbolj revna para.

*

Vinske sode različne velikosti prodaja Gnilšek, Maribor, Razlagova ulica 25.

Določitev krušnih cen in kazni za tozadevne prestopke. V zvezi s proglasitvijo žitnega monopola v naši državi je določil trgovinski minister cene kruhu in sicer: beli kruh 4 Din 1 kg, polbeli 3.50 Din in črni kruh 2.50 Din. Cene luksuznemu pecivu so svobodne. Kdor bi se pregrešil proti tej naredbi in navijal krušne cene, ga kaznuje upravna oblast prve stopnje, oziroma policija, prvič z globo do 15.000 Din in z zaporom 15 dni, drugič v denarju do 15.000 Din in z zaporom 30 dni. Pri tretjem prekoračenju ga doleti poleg globe in zapora še prepoved izvrševanja obrti.

Sadjarska in vrtnarska podružnica v Slov. Bistrici priredi v nedeljo dne 4. oktobra in v ponedeljek dne 5. oktobra ob pol desetih dopoldne sadni ogled. Prireditelj, ki je prva te vrste v našem okolišu, ima podučni namen. Vsi člani se uljudno vabijo, kakor tudi preostali

sadjerejci, k sodelovanju in da pripomorejo, da bo dosežen zaželjen uspeh. O priliki otvoritve se vrši tudi strokovno predavanje. Vsak razstavljalec je naprošen, da prinese od vsake sorte izbranega prvovrstnega sadja od 3 do 5 kg. Ravno tako tudi grozdja. Sadje se bo sprejemalo od 25. do 30. septembra v hotelu »Beograd«. Vstop prost!

Kupčija s hmeljem v Sav. dolini. — Pri zelo živahnem povpraševanju, učvrščenem razpoloženju in rastočih cenah — do 12 Din za 1 kg — je razprodanih čez 60% letošnjega pridelka. V javni oznamovalnici za hmelj se je letos (nova sezona) signiralo že nad 700 težkih bal.

Nakupovanje hmelja se nadaljuje po cenah od 9 do 12 Din za 1 kg, 80 odstotkov letine 1931 je že v drugih rokah.

*

Načelo štedenja.

Državni proračuni po posameznih državah so visoki. V nekaterih državah so dosegli takšno višino, da jih je treba pomakniti nižje, ker se drugače ne da doseči ravnovesje med dohodki in izdatki. Izdatki bi bili državljanom po godu, osobito tisti, ki so v prid razvoju in prospehu narodnega gospodarstva. S te strani bi ne bilo nobenega prigovarjanja visokemu proračunu. Nezadovoljstvo se začne pri točki: »Plačaj!« Državni izdatki morajo namreč biti kriti z dohodki, to je donosom davkov in raznih ljudskih dajatev. In ravno tu je meja, preko katere državni proračun ne more in ne sme iti.

V mnogokaterih državah je ta meja dosežena, morda kje že tudi prekoračena. Vsled tega se pojavljajo po raznih državah proračunske težave. V take težave je celo padla nekdanja finančno tako močna država, kakor je Anglija, ki je nekdanj bila finančno središče Evrope, sedaj pa je sama potrebna posojila. Macdonaldova delavska vlada je bila nesposobna, da bi premaga-

Fr. Ks. Meško:

Njiva.

Proti jutru je umrl.

Ko mu je zatisnila oči, je Marija stopila k oknu, čudno tiho ji je bilo v srcu; tako tiho in prazno, da jo je postalo te praznote groza. A ko je v slabotnem jutranjem svitu skozi okno zagledala Matijevo bajto, ji je v glavi zavrelo. V srcu ji je zakričalo s tisočeri glasovi.

Stisnila je pesti. Zažugala je tja proti Petkovi koči. S stisnjenim, onemoglim glasom je izrekla polglasno, kar ji je tako kričalo v srcu: »On ga je umoril!«

Dolgo je stala tako ob oknu, s stisnjenimi pestmi, težko dihajoča, srepro strmeča tja na Matijev dom.

A polagoma ji je bilo, kakor bi jo gladila in božala čez vroče, bolno čelo mehka roka. Nežno, skrbno ji briše izza čela spomin na veliko krivico. In čez srce ji previdno, počasi, počasi gladi mehka roka. Srd briše iz nje, porajajoče se sovraštvo.

Tih glas prosí:

»Marija, odpusti tudi ti, kakor sem odpustil jaz ...«

5 Pesti sta se ji polagoma, polagoma rahljali. Razklenili, odprli so se prsti. Kakor bi bila izginila in splahnela vsa moč iz njih, so se ji roke povesele ob telesu. Globoko na težko-dihajoče prsi se ji je sklonila glava.

Nekaj časa je stala tako, nepremična kakor kamenit kip.

Čez čas je sedla na klop ob mizi.

Položila je obe roki na mizo, naslonila glavo na roki in bridko, bridko zajokala.

VII.

Kakor bi na tihem upala, da jo tako gotoveje obdrži, je dala Marija takoj po Petrovi smrti njivo posejati. Ajdo so vsejali. Kakor vsako leto je tudi letos oral Pintarič. Ker Petra ni bilo, je tudi sejal on.

Navzlic temu jo je Matija dobil. Ko je prišla po posebno vnetem trudu zagovornikovem, ker Korenka tistih dvestoštirideset kron ni mogla plačati, na boben, se ni nihče zanjo trgal. Tako jo je dobil Matija poceni, pod cenou.

S tem mu je bila najsrčnejša želja izpolnjena.

Lahko bi sedaj duši rekel: »Glej, imaš dom, da v svojem položiš glavo k počitku, imaš njivo, ki ti bo rodila pšenico, rž, ajdo, karkoli poželiš. Bodi zdaj mirna in veseli se!«

Gospa novi kuharici:

»In kje so spričevala?«

Kuharica: »Raztrgala sem jih.« Gospa: »Kako nespametno!« Kuharica: »Tega bi gotovo ne rekli, če bi jih videli.«

Ves zasopel je prihitel Bajec k vlakcu, tresčil v voz ter odložil svoje štiri zavoje. Obrisal si je pot s čela in ker je vlak še stal, je dejal sprevodniku, ki je stopal ob vagonu: »Ali imara še dosti časa, da se poslovim od žene, ki me čaka tam na peronu?« Sprevodnik je pogledal na uro ter odvrnil: »Ne vem. To je namreč odvisne od tega, koliko časa sta oženjeni.«

Ni treba. Ivančkov mati je v bolnici. Ivan

la gospodarske in finančne težave ter spravila v ravnotežje državni proračun. Mesto nje je pod Macdonaldovim predsedstvom nastopila vlada narodnega sodelovanja, to je, vlada vseh strank. Ko je dobila za sedanje čase potrebno oporo državnih financ v obliki zunanjšega posojila, se je lotila težavnega dela, da uravnoteži državni proračun. Poglavitno načelo, ki jo je pri tem važnem poslu vodilo, se glasi: Štedenje, znižanje državnih izdatkov do najnižje meje, ki je mogoča!

Državno-finančne in proračunske težave so kajpada še večje v Nemčiji. Vojna odškodnina in dnevno rastoča brezposelnost sta tisti dve točki, ki tvorita najobčutljivejši postojanki v proračunu državnih izdatkov. Prva točka, to je izplačanje vojne odškodnine, je za letos prečrtana, ker je Nemčija po posredovanju Hooverja, predsednika Zedinjenih ameriških držav, dobila moratorij, to je, odlog plačevanja za 1 leto. Strašno pa tlači nemški državni proračun in tudi proračune zasebnih gospodarstev postavka: podpora brezposelnim. Resnica je, ki se ne da zanikati, da je Nemčija tudi sama v pravobilni meri kriva svojih gospodarskih in finančnih potežkoč, ker je prej vso svojo gospodarsko politiko vodila iz vidika narodnosti, ne pa, kakor bi moralo biti, iz vidika gospodarstvenosti. Sedanji državni kancelar dr. Brüning, voditelj katoliškega centra, se na vso moč trudi, da bi popravil napake prejšnjih vlad, zlasti onih, v katerih so socialni demokratje igrali prvo violino. Tudi njega vodi načelo, na katero so Nemci po vojni kaj radi pozabili, in to se glasi: Štediti je treba do skrajnosti!

V Avstriji so se v državno-finančnem področju napravile velike napake zlasti v prvih letih, ko je socialna demokracija imela odločilen vpliv v državni politiki. Takrat se je trošilo in trošilo, ni pa se vprašalo, kdo bo vse to plačal. Gospodarilo se je po načelu,

ki je izraženo v ljudski prislovi: »Micka kovačeva pila, nič plačala.« Naenkrat pa so bile državne blagajne prazne. Kaj zdaj? Socialni demokratje so skomigali z rameni. Dr. Seipel, voditelj krščanskih socialcev, pa je šel v Zenevo, dobil veliko mednarodno posojilo, uredil avstrijsko valuto in spravil red v avstrijske finance. Ker njegovi nasledniki niso bili na Seiplovi višini, so se pozneje storile mnogotere pogreške, ker se pristojni činitelji niso dosledno držali načela štedljivosti. Socialno-demokratska demagogija jako ovira izvrševanje tega prekoristnega načela.

Na Ogrskem se to načelo tudi ni izvajalo, kakor bi bilo potrebno. Tamkaj ne nosijo toliko krivde socialisti, kolikor ogrski plemenitaši, ki imajo državo v svojih rokah. Grof Bethlen je 10 let vladal Ogrsko, pa ni imel nikdar dobro utemeljene in pravilno usmerjene finančne politike. Gospodarilo se je po načelu noblese. Pregledna komisija, ki je preštudirala finančno državno gospodarstvo, je dognala, da so se že za cigarete, cigare in avtomobile porabile na državne stroške nenavadno velike svote. Tako je v državnih blagajnah zmanjkalo drobiža, in grof Bethlen je moral iti. Njegov naslednik grof Karoly hoče načelo štedenja izvajati z največjo doslednostjo in strogostjo.

Kar se tiče proračuna naše države, je ministrski odbor, ki mu je bila poverjena naloga, da pregleda in uredi državni proračun, sklenil, da se bodoči proračun zniža za preko 700 milijonov dinarjev. Sedaj je treba to načelo proizvesti po posameznih ministrstvih, in sicer s potrebno preudarnostjo, da ne bo narodno gospodarstvo trpelo preveliko škode. Pač pa se bo načelo štedenja skrbljivo in dosledno izvajalo, kjerkoli je mogoče. Zato bo, kakor se poroča iz Beograda, čim poprej ukinjen vrhovni zakonodajni svet, kateri po ustavi z dne 3. septembra t. l. nima več osnove. Njegovi člani, ki jih je bilo

precejšnje število, so dobivali vsak po 6000 dinarjev mesečno in vrh tega še dnevnice. Vrhovni zakonodajni svet je svojo nalogo, kolikor mu je bila dana, izvršil, pretresel je nekatere zakone, kakor cestni zakon, apotekarski zakon itd., in pregledal pravilnike nekaterih ministrstev, osobito socialnega ministrstva. Sedaj bo napravil prostor v ustavi predvidenemu parlamentu, to je narodni skupščini in senatu. Kakor v tej stvari, se bo tudi v drugih področjih dosledno in skrbno izvajalo načelo štedenja, ki se dandanes po vseh državah poudarja in izvaja kot eno najvažnejših smernic.

*

Premovanje živine in sadna razstava.

Premovanje.

Prvo selekcijsko premovanje goveje živine v Sevnici dne 2. septembra t. l. je pokazalo, kako potrebna je bila taka prireditve za ves sevniški gospodarski okoliš. Živinorejci, ki so pravilno razumeli ogromno gospodarsko važnost selekcije goveje živine, so se udeležili premovanja v naravnost odličnem številu.

Na premovanje je bilo prignanih 199 glav goveje živine in sicer iz občin: Anže, Armeško, Blanca, Boštanj, Golobinjek, Loka pri Zidanem mostu, Lokronog, Planina, Rajhenburg, Raztez, Senovo, Sevnica, Studenec, Škocijan, Št. Janž, Tržišče in Zabukovje. Od teh 17 občin je 10 iz brežiškega sreza, 6 iz krškega sreza in 1 iz laškega sreza. To je zopet dokaz, kako nenaravne so meje brežiškega in krškega sreza, ki so še ostanek stare Avstrije, ko je Sava tvorila mejo med Kranjsko in Štajersko. Gospodarsko tvori Posavje dve enoti in sicer: sevniški gospodarski okoliš s središčem v Sevnici in krško-brežiško polje s središčem v Brežicah. Ta dva gospodarska kompleksa bi mo-

ček je vsak dan pri njej, prvič, ker ima mamico rad, drugič pa, ker je na vrtu bolnice gugalnica in se sme gugati. Nekoč ga vpraša oče: »Ivanček, zakaj pa doma nisi bil pri mamici?« Ivanček ga debelo pogleda in reče: »Saj sem se vendar danes v parku gugal.«

Pa mu je povedala. Učitelj je stopil h Graparjevim, da poizve, zakaj fanta že dalj časa ni bilo v šolo. Pa je dejala Graparca: »Fant je star že 13 let in mislim, da je že dosti dolgo trgal hlače po šolskih klopeh.« — »Kaj? Zadosi dolgo?« se je razkoračil učitelj, »jaz sem se učil vse do 22. leta!« — A Graparca je premerila

Toda čudno, tega veselja od nikoder ni bilo! Samo neprestano premišljanje, samo veden nemir.

V soboto po tistem torqu, ko je njivo kupil, se je napotil Matija ob prvi zarji v mesto. Šel je k spovedi, v samostansko cerkev, k patrom.

Računal je tako: »V soboto ni preveč ljudi. Tako ne bo treba predolgo čakati. V nedeljo pa grem doma k obhajilu. Pa bi bil sam škrat, če bi ljudje vendar govorili, da sem po krivem prisegel in njivo prigoljufal.«

Dolgo je klečal pri spovednici. Klobuk, ki ga je držal k obrazu, da mu ljudje iz klopi ne bi videli naravnost v lice, je vrtel v roki nemirneje in nemirneje, čim dalje sta s starim patrom govorila. Bilo je kazno, da se je hudo varal v svojem upu: »K temu staremu pojdem. Ta so nekoliko gluhi — najlaže in najhitreje opravim pri tem.«

Ko je od spovednice vstal, je krenil kar naravnost proti velikim vratom. Nikamor se ni ozrl, ne na veliki oltar, da bi se vsaj v naglici Bogu v tabernaklju poklonil; ne na noben stranski oltar, da bi tam kratko pomolil, se priporočal kakemu svetniku, kakim svetnici; ne na ljudi, kar jih je sedelo in klečalo v klopeh, klečalo na tleh ali na stopnicah pri oltarjih. Tudi v lepo izklesani kameniti škropilnik ob velikih vratih ni segel, da bi si omočil prst v blažoslovljeni vodi in bi se poškopil. Šele tik ob

vratih, ko je že za kljuko prijel, se je bežno in zbegano ozrl gor po cerkvi, gor proti velikemu oltarju. Zbegano, a ob enem skoro sovražno in grozeče. Zamahnil je s klobukom, kakor bi se malomarno, v naglici in užaljenosti poslavljajal: »Pa z Bogom! Ne vidiva se več!«

A navzlic temu ni upal in ni mogel vseh vezi z Bogom pretrgati.

Res, nekaj časa ni nič molil. »Če sem že tako ali tako zavržen, kakor pater trdi, kaj bom molil!« A v cerkev je ob nedeljah hodil. Bolj iz strahu pred ljudmi kakor iz zvestobe do Boga. »Sicer bodo takoj vsi mislili: Aha, Boga se boji, grešnik in krivičnik. In ljudi ga je sram, ker je po krivem prisegel.«

V nočeh pa mu je vest govorila glasno in neusmiljeno: »Zdaj natanko veš, kako je s teboj. Ali vrneš njivo in škodo popraviš, ali pa nikjer in nikoli odveze ne dobiš. Do smrtne ure ne! In še tedaj boš moral poprej krivico popraviti. In kdo ve, dobiš li tedaj spovednika?«

Vse raztrgano mu je bilo srce.

Večkrat si ga je hotel potolažiti in razveseliti z njivo. Postajal je ob oknu, gledal dol na njivo in si govoril: »Glej, vendar sem jo dobil. O, vredna je truda, ki sem ga zanjo prestal.«

A se mu je globoko v mislih takoj oglasil dvom in očitane: »Vredna duše?«

rala odločevati pri bodoči razmejitvi srezov v Posavju.

Od prignane živine je bilo premiranih 123 glav, ki se bodo vodile v rodovniških knjigah. Ker pa po pravih živinorejec ni smel za eno vrsto živine (bike, krave ali telice) dobiti več nego samo eno denarno premijo, je bilo razdeljenih 7 državnih diplom in 102 denarni premiji v skupnem znesku od 16.800 Din.

Prispevki za premije.

Za premije so prispevali kr. banska uprava v Ljubljani, sreski kmetijski odbor v Brežicah, županstva občin: Sevnica, Boštanj, Studenec, Rajhenburg, Zabukovje, Planina Blanca ter Raztez, Splošna gospodarska zadruga v Sevnici, Kmetijski hranilni in posojilni dom v Ljubljani, Ljudska posojilnica v Celju, Hranilnice in posojilnice v Loki pri Zidanem mostu, Št. Vidu pri Planini, Sevnici in Boštanju, ter gg. Korn Teodor iz Ljubljane in Ciuha Josip iz Trbovelj.

Izvolitev gospodarskega odbora.

Isti dan se je vršila v Sevnici seja zastopnikov občin sevniškega gospodarskega okoliša, na kateri je bil izvoljen gospodarski odbor, ki ga tvorijo: gg. Krulej Ernest, župan v Sevnici, Drmelj Alojz, župan v Boštanju, ter Štojs Franc za občino Studenec. Odbor je bil soglasno pooblaščen, da zastopa polnoveljavno ves sevniški gospodarski okoliš v vseh gospodarskih vprašanjih tega okoliša.

Sadna razstava.

Ravno ta dan popoldne je imel svojo sejo širši odbor za sadno razstavo v Sevnici, ki je sklenil, da se vrši sadna razstava v Sevnici za ves sevniški gospodarski okoliš od 4. do 11. okt. t. l. Med drugim je širši odbor določil tudi sadni izbor za sevniški gospodarski okoliš in sicer: 1. Voščenska, 2. Kanadka, 3. Bobovec, 4. Boskopski kosmač, 5. Baumannova reneta in 6. Moščancelj.

Sicer sta bila že določena sadna izbora za sreza Brežice in Krško, ki pa ne odgovarjata sevniškemu gospodarskemu okolišu. Sevniški okoliš ima namreč povsem drugo sestavo tal, podnebje in druge pogoje za sadjerejo, kakor krško-brežiško polje. Zato je nesmisel določati sadne izbore po političnih srezih, ki sedaj obstojajo. Določi naj se po okoliših, ki imajo iste pogoje za sadjerejo. Zato bi v Posavju ne smel obstojati sadni izbor za krški in brežiški srez, temveč za sevniški gospodarski okoliš in za krško-brežiško polje. To je edina pravilna gospodarska in sadjerejska delitev.

Za sadno razstavo v Sevnici vlada že sedaj veliko zanimanje, tako pri sadjarjih sevniškega gospodarskega okoliša, kakor tudi pri tu- in inozemskih trgovcih, katere smo že zainteresirali za to razstavo.

Razstava bo imela tudi posebne oddelke za med, vino, sadjarske in vinarstvene stroje, sadjarske potrebščine itd.

Celoten program razstave bomo pravočasno dostavili vsem zainteresiranim.

*

Cene in sejska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto, dne 12. septembra so pripeljali špeharji 50 komadov svinj. Svinjsko meso je bilo po 13 do 14 Din, slanina pa po 13 do 16 Din. Kmetje niso pripeljali živinske krme radi deževja, pač pa pet voz krompirja po 1.50 do 2 Din, tri voze čebule po 3 do 6 Din (česenj 14 Din), 6 zelja po 1 do 3 Din, kumare po 0.50 do 1 Din. Pšenica je bila po 1.75 do 2, rž 1.75, ječmen 1.50, oves 1 do 1.25, kuzuza 1.50, proso 2.50 do 3, ajda 1.25 do 1.50, fižol 1.50 do 2, luščeni grah 8 do 10 Din. Kokoš 25 do 40, piščanci 25 do 50, raca 25 do 35, gos 40 do 55, puran 40 do 60 Din. Hren 10, kislo zelje 4, repa 2 Din. Gobe 1 do 2 Din, Grozdje 3 do 6, hruške 3 Din. Mleko 2 do 3, smetana 12 do 14, surovo maslo 28 do 32, med 12 do 20, slive 2 do 3 Din.

Mariborski živinski sejem dne 7. IX. 1931. Prignanih je bilo 5 konj, 12 bikov, 181 volov, 241 krav in 4 teleta, skupaj 443 komadov. Po-

vpredne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 4.50 do 6 Din, poldebili voli od 3.25 do 3.75 Din, plemenski voli od 2.75 do 3.25 Din, biki za klanje od 3.50 do 4 Din, klavne krave debele od 3 do 4.25 Din, plemenske krave od 2.75 do 3 Din, krave za klobasarje od 1.50 do 2 Din, mlada živina od 4 do 5.25 Din, teleta od 6 do 7 Din. Prodanih je bilo 310 komadov, od teh za izvoz v Italijo 44 komadov.

Mariborski svinjski sejem dne 11. IX. 1931.

Na svinjski sejem je bilo pripeljanih 375 prašičev. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 50 do 80 Din, 7—9 tednov stari 90 do 100 Din, 3—4 mesece stari 150 do 200 Din, 5—7 mesecev stari 300 do 400 Din, 8—10 mesecev stari 420 do 500 Din, 1 leto stari 600 do 900 Din, 1 kg žive teže 8 do 9 Din, 1 kg mrtve teže 10 do 12.50 Din. Prodanih je bilo 133 svinj.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg od 14 do 16 Din, volovsko meso II. vrste od 10 do 12 Din, meso od bikov, krav in telic od 6 do 8 Din, telečje meso I. vrste od 18 do 24 Din, telečje meso II. vrste od 8 do 12 Din, svinjsko meso sveže od 12 do 24 Din 1 kg.

*

Pravda radi strašila s krsto.

V Londonu je prišlo te dni do razprave glede zadeve peka Jamesa Gordona. Gordon je bil dalje časa v trgovski zvezi z izdelovateljem krst. Tovarnar krst pa je zašel pred kratkem v konkurz. Ker je imel Gordon terjatve do omenjenega, je prejel edino, kar mu je še preostalo: pol tucata krst.

Po temeljitem razmišljanju je prišlo peku nekaj izvirnega na misel. Lepega dne se je podal na potovanje in je vzel krsto za otroka kot kovček seboj. Meni in tebi nič je odložil svojo čudno prtljago v vagonu na prostor nad sedežem. Sopotniki so opazovali s strahom ter zgražanjem Gordonovo početje. Poklicali so sprevodnika. Nervozna dama je pričela na glas ihteti, ker je bila

Ali je šel kar dol k njivi. Ob dnevih, ob katerih je najlepše sijalo solnce in je ajda — ko je dobil njivo, je od Korenke tudi posetev rešil — cvetela, da je bila njiva kakor oltar v cerkvi, kadar je s prelepim snežnobelim prtom pregrnjen.

Resnično, vesel je bil. Stopil je tesno k nji, ker si je govoril: »Ako vidi moje veselje, se mora še ona razveseliti. Pa vse pozabiva in dobra prijateljca postaneva.«

Čudežno lepa je ležala pred njim, vsa cvetoča, vsa dehteča. V glavo mu je šla ta lepota in dišava kakor močno vino. Tako čudno sladko mu je bilo pri srcu, kakor kadar je bil v bližini Marinove Lizike in ga je pogledala v svojimi velikimi sinjimi očmi.

Lepa je bila, da bi kar zavriskal v sladkem, pijanem veselju. In vendar — ko je tako stal ob nji, je z grenkostjo začutil, kako tuja mu je. Več imajo od nje drobne čebule, ki po nji brne in iz sladkih cvetov med nabirajo, kot on, ki je njen posestnik in gospodar. Drobno žival s svojim sadom dobrotno obdaruje; a proti njemu je hladna, molčeča, kakor na smrt užaljena.

Tedaj jo je božal z najbolj ljubečimi pogledi, da bi jo zbudil, ogrel, oživil. Naštel ji je zaporedoma vse, kaj je zanj storil, koliko tvegal in žrtvoval. »Celo dušo! Ali čuješ: celo dušo!«

A niiva je molčala.

Bridko, bridko očitane mu je bil ta hladni, ponosni molk. Zazdelo se mu je včasih, da bi mu bilo laže, ako bi pred njim nenadoma zakrvavela, kakor tista pred krivičnim skopuhom, kakor pripovedka pravi. Ali da bi zakričala vsaka gruda, vzkrilnil slednji kamen: »Golju! Krivoprisežnik!«

Tako bi svoje sovraštvo jasno razodela, očitno pokazala. Tedaj bi imel pravico tudi on, da jo zamrzi, smrtno zasovraži. Planil bi nanjo, da se na nji zaradi tega zaničljivega molka znese in maščuje, da ji njeno ponosno, izzivajočo kladnost z obrestmi poplača. Teptal bi jo od ozar do ozar; poteptal bi brez usmiljenja ves ta njen deviški kras, vso to dehtečo deklisko lepoto, ki ga tako mami, pa vendar čuti, vidi in ve, da ne cveti njemu, ne dehti zanj.

A njiva je molčala, vztrajno molčala.

Tako je niti napasti ni prav mogel. Ni mu dala naravnost povoda za to.

In vendar se je maščevala takoj prvo jesen.

Že je skoro dozorela ajda. Kar je v lepi, z mesečino posrebrni noči pritísnila slana. Povsem poparila in pomorila je ajdo. Zjutraj je ležalo zrnje krog bilk kupoma na zemlji. Kar ga ni odpadlo, se je ob žetvi malone vse izluščilo in sesulo. Ostala je samo poparjena slama in pleve.

Matiio ie v srce zapeklo.

učitelja od nog do glave ter dejala bolj potihó: »No, seveda, nekateri smo bolj trde glave kot drugi.«

Štibernik je kupil osla in z njim vozil. Zelo pa je bil nevoljen, ko je prišel nekoč do mesta, kjer je moral plačati mostnino. Ali naš Štibernik je bil navihan in ko se je popoldne zopet vračal, je posadil osla na voz, sam pa je peljal do mosta. Ko je mostninar zahteval denar, mu je dejal: »Kar z voznikom se zmenita.«

Leben in Lebenova sta prišla v Ljubljano in ker se še nikoli ni sta vozila s tramvajem, sta pred državno bolnico stopila v voz.

uverjena, da je v krsti mrlič. Pek se nikakor ni pustil vznemiriti. Pred očmi sprevoznika je odprl krsto in pričel izlagati iz nje: surovo maslo, šunko, kuhalik na špirit ter kopalne hlače. Sprevoznik je bil v negotovosti, kaj in kako naj ukrene v res čudni zadevi. Nikakor ni pognal peka iz vagona; pač pa so zapustili dotični oddelek z največjim ogorčenjem vsi ostali potniki.

Nekaj postaj za tem so zopet vstopili novi potniki. Ko so zapazili strahotno prtljago, sta se oprijela vseh strah ter groza. Starejši gospod je potegnil brez nadaljnega prisilno zavoro in je ustavil vlak na odprti progi. Potniki iz vseh vagonov so vreli skupaj in vse se je strnilo proti peku. Po kratki razsodbi je moral Gordon zapustiti vlak s krsto vred.

Pek je vzel krsto pod pazduho in je hotel po poti med njivami v bližnjo vas. Srečali so ga ljudje, ki so šli v cerkev in so ga uprašali, kam da je namenjen z mrličem? Pek jim ni ničesar odgovoril in je korakal naprej. Ljudje so mu pa sledili in so ga v vasi zgrabili. Gordon je moral v občinski zapor, dokler ni bila zadeva pojasnjena in sestavljen zapisnik.

Pek Gordon je naperil tožbo proti onemu gospodu, ki je zaustavil vlak, in proti vsem sopotnikom radi razžaljenja časti in omejitve osebne svobode. Tudi oblast je tožil, ker mu je zaplenila krsto in je povdaril v tožbi dejstvo, da svobodno rabi potnik kot prtljago vsak lesen zaboj in zakaj bi bila od tega prava izvzeta ravno krsta kot shramba za živila. Zadevo je vzelo v reke sodišče, a je zavrnilo pekove tožbe s pojasnilom, da krste niso kovčeki. Pekovo početje je še bilo zasmehovanje verskih navad in so bili sopotniki radi njegovega početja upravičeno ogorčeni.

Nazaj k prirodi! To je geslo, ki je dovedlo k proizvajanju dietetikuma »Planinka-čaj Bahovec, ki se dobi iz zdravilnih rastlin naših slovenskih planin in ki se pri slabosti v želodcu, črevesih in akterijah tako rado vzame.

DRUŠTVENE VESTI

Katoliško prosvetno društvo »Slomšek« na Zgorji Ponikvi proslavi dne 20. septembra 25-letnico v cerkvi in župnijski uti. V cerkvi govori g. dr. Josip Hohnjec in tudi zunaj cerkve kot predsednik Prosvetne zveze. Govorili še bodo: dr. Ganter, dr. Ogrizek in učiteljica Jurčič. Popoldne po litanijah pevski koncert v župnijski uti. Jubilejno proslavo bo spremljala rudarska godba iz Velenja.

Jarezina. Katoliško prosvetno društvo v Jarenini vprizori v tem letu zadnjo igro »Krišpin in Fridolin«. To je burka v pravem pomenu besede. Ob enem bodo posamezni igralci nastopili s posebnimi smešnicami, ki bodo še tako resne poslušalce spravile v smeh, če tudi se bodo še tako žalostno držali. Vabil se tokrat ne bo razpošiljalo. — Odbor.

Št. Ilj v Slov. goricah. Krasno je izpadla tu pri nas proslava 1500letnice efeškega cerkvenega zbora. Proslavo je priredila naša vrla Marijina dekliška kongregacija na praznik Marijinega rojstva. Dvorana je bila natlačeno polna. Primerna deklamacija je napovedala program cele prireditve. Domači pevci so zapeli ljubko Marijino pesem. Govornik je razložil pomen slavnosti, zgodovino efeškega cerkvenega zbora ter posebno povdarjal veliki pomen Apostolstva Ciril in Metoda. Za Ciril-Metodovo idejo bi morali delati kot Slovenci, kot Jugoslovani in kot katoličani. Na koncu se je igrala ginljiva Marijina igra »Goslarica naše ljube Gospe«. Celo v očeh moških smo videli solze. Meseca novembra priredimo Finžgarjevo slavnost z igro »Veriga«. Na našem odru so se že opetovano igrale vse Finžgarjeve igre.

Št. Ilj v Slov. gor. Na splošno željo ponovijo dekleta v nedeljo, dne 2. septembra 1931, ob 3. uri popoldne v Slovenskem domu lepo igrico »Goslarica naše ljube Gospe.« Vljudno vabljeni. Odbor.

Fantovski tabor na Polzeli se je vršil preteklo nedeljo v polni dvorani novega Prosvetnega doma, ki je v svoji surovi zgradbi že gotov. Po sveti maši in pred taborom je bila blagoslovitev temeljnega kamna, ki jo je opravil domači gospod župnik

Janez Jodl. Fantovsko zborovanje v polni dvorani Prosvetnega doma je otvoril in vodil Matevž Dušič, nakar sta govorila o programu katoliške fantovske mladine prof. dr. Jože Jeraj in urednik dr. Fran Vatovec iz Maribora; zborovanje sta v imenu navzočih fantov pozdravila Pongrac Turnšek iz Polzele in Rudolf Koren iz Šoštanja. Navzlic poplavam v Savinji dolini in deževju so prišli fantje iz Braslovč, Griž, Šoštanja in Sv. Jurija ob Taboru na kolesih. Polzelski fantje so prišli v velikem številu. Pred in po zborovanju so odsvirali nekaj primernih komadov tamburaši domačega Prosvetnega društva. Fantje so se z navdušenjem podajali po končanem taboru na svoje domove. Popoldne je bila v natlačeno polni dvorani Prosvetnega doma krasno uspela tombola. Požrtvovalnim polzelskim fantom vsa čast in priznanje!

Fantovski tabor pri Sv. Roku v Šmarju pri Jelšah je preteklo nedeljo kljub slabemu vremenu izbornu uspel. Pripeljali so se fantje na kolesih, na okrašenih vozovih in prišli peš od vseh strani. V trgu so jih domačini pozdravili in z godbo na čelu odšli na grič Sv. Roka. Slavolok na začetku stopnic je nosil napis: Bogu otroci, domovini sinovi, nikomur hlapci. Pri Sv. Roku je bila najprej slovesna služba božja s pridigo zunaj cerkve, kjer je slavnostni pridigar g. Hrastelj povdarjal, da naj močno ime Marijino prinese v srca katoličanov, posebno mož in fantov ono borbenost in značajnost, kakor jo je tedaj, ko je bil ta praznik postavljen. Nato je bila zahvalna služba božja, ki jo je opravil monsignor dr. Vreže, da je Bog obvaroval znamenito cerkev Sv. Roka pred požarom, ko je strela udarila v njo. Po službi božji je bil tabor Katoliške akcije, kjer je govornik, predsednik Katoliške akcije iz Maribora g. Jerebič povdarjal, kako in kje naj katoliški fant in mož vrši svojo katoliško dolžnost. Povdarjal je, da naj se vsa moška mladina šolske dobe organizira v Marijinih vrtec, fantje v fantovskih Marijinih družbah in moške v apostolstvu mož. Po končanem govoru je zadonela pesem: Povsod Boga in godba, pa tudi solnce, ki je začelo sijati, je prineslo prijetnega razpoloženja. Da je prireditev tako dobro uspela, je zahvaliti delu domačinov, posebno g. kaplanu Rančigaju. — Fantje, to je bil šele začetek, zdaj pa naprej!

*

Ko je tramvaj privozil čez šentpeterski most, je sprevoznik zaklical: »Ambrožev«, in izstopil je neki gospod. Pred Mestnim domom je zaklical: »Krekov« in zopet je izstopil gospod. Pred Majerjem je zaklical: »Stritarjeva« in izstopila sta neki gospod in gospa. Lebnova dva sta strmela, češ, kako le ljubljanski sprevozniki vse ljudi poznajo po imenih! Pred pošto je sprevoznik dejal: »Prešernova« in zopet sta izstopila mož ter žena. Leben je sili, češ, tu morata izstopiti. Pa mu ona zašepče: »Ne kaži se, da si tako neveden, počakajva, da oni mož nokliča tudi naju!«

»Ali bo zmerom tako nagajala? Pa res ne bo nikakega blagoslova z njo?«

Nameraval jo je dati takoj zorači. A kadarkoli je Pintariča prosil, ta nikoli ni utegnil. Zdaj je imel nujno delo doma, zdaj je moral iti vozit temu sosedu, zdaj orat onemu.

A Matija je bridko čutil: »Noče! Dasi mi ne zaluča v obraz, v srcu si misli: Krivoprisežniku ne maram orati! Prigoljufane njive še celo ne!«

Tudi drugod v vasi niso nikoli utegnili.

In vsakokrat, kadar je v vasi zastoj prosil, se je vračal globoko ponižan, v srce zadet, ves razdražen in srdit.

In je sklenil:

»Pa jo pustim čez zimo tako ležati. Naj si odpočije. Spomladi pa vsejem jaro rž ali nasadim krompirja.«

Tako je njiva počivala.

A sredi zime je Matija z grozo spoznal, da se je celo v tem miru pripravljala na napad nanj, na kruto maščevanje.

Matija se je med tem vdal pitju. Kakor bi ga bil satan s tistim alkoholom na dan, ko je po krivem prisegel, zastrupil, ga tesneje nase priklenil, ga je zdaj pogosteje in pogosteje vabil in zavaljal v pijančevanje.

In Matija je voljno sledil temu vabljenju. V oma mi alkohola ni tako jasno slišal glasu in očitanja vesti. In raznih nesreč je pozabljal. Zakaj zadnje čase mu je šlo marsikaj pod zlo.

Tudi upanje na ženitev ga je prevarilo, kar ga je hudo zadelo in potrlo. Jesenskega dne je srečal na cesti Marinovo Liziko. Šla je iz mesta, on v mesto. Postal je, razpredel razgovor. Po nekaj malo pomenbnih vprašanjih je napeljal besedo naravnost na ženitev. Nekaj časa ga je molče poslušala. A nenadoma je odločno okimala: »Ne, Ni mogoče!« Brez vsake nadaljnje besede, dobre in hude, ga je pustila sredi ceste in je šla svojo pot.

Tedaj je spoznal, da je tudi Lizika zanj izgubljena. Zvesta mu je ostala edina pijača.

Sicer tudi pri pitju ni bil brez vseh skrbi, ne povsem varen. Zalučal je kdaj polpijan, zlovoljen gost ali zloben šaljivec nepričakovano vanj čudno vprašanje: »He, Matija, kako pa s tvojo njivo?« Tako nečedno je naglašal »s tvojo«, da je zarezalo v srce huje, nego če bi naravnost rekel: »Saj vemo, da ni tvoja.« In tako prekanjeno in zlobno se je smehljaj tako lokavo je mežikal, da je bolj speklo, ko če bi bil na glas zakričal: »Saj dobro vemo, kako si je prisleparil. Saj vemo, da si po krivem prisegel in s tem soseda Petra v grob spravil.«

(Dolge prihodnosti.)

Se o kitajskem zidu.

O tolikokrat imenovanem kitajskem zidu je poročal »Gospodar« bolj obširno v lanskem letniku. Tokrat se hočemo omejiti le na nekatere posebnosti, katerih še nismo beležili.

Kitajski cesar Ch' in Chih Huang Ti je pozidal od celega sveta občudovani in do današnjih dni ohranjeni kitajski zid. Zgodovinarji in znanstveniki trdijo, da prekaša kitajski zid egipčanske piramide in babilonske stavbene znamenitosti.

Kitajski cesar, graditelj obmejnega zidu, se je hotel ovekovečiti s to stavbo za vse čase. Predno je pričel s pozidavo, je pustil sežgati vse dotedajne knjige in je pokopal ter uničil celo bogato kitajsko znanost. Razrušeni so bili na njegovo povelje vsi spomeniki prednikov. On je po ustnem izročilu pozidal po raznih mestih cesarstva 1000 palač. Cesarska palača v glavnem mestu je obsegala 1000 raznih prostorov. Kitaj, skega zidu se je lotil iz dveh ozirov: da bi odbijal navale divjih narodov, ki so skušali prodirati na Kitajsko; da bi zaposlil s pozidavo toliko in toliko tisoč ljudi, ki bi bili v brezposelnosti lahko nevarni prestolu. Dokazano je, da se je ukvarjalo s pozidanjem kitajskega zidu nad 1 milijon delavcev. Med delom je mnogo teh revežev pomrlo. Umrle so pometali v izkopane temelje. Obstoja je tedaj posebno prekanje, ki je oznanjalo, da bo cesarjev zid dograjen, ko bo počivalo pod njegovim temeljem 10.000 delavcev. Ta številka se je zdela celo krvoločnemu ter neusmiljenemu graditelju previsoka. Iztuhtal je zvijačo, da bi obšel ter prekanil prerokbo. Iskali so po celem cesarstvu sužnja, kojega ime bi pomenilo 10.000. Po dolgem iztikanju so našli reveža, ga zagrebli pod temelj in s tem bi naj bila izpolnjena, poprej imenovana napoved.

Zračna črta dolžine zidu znaša od začetka v Shankaikuanu ob morju pa do Kioyuskuana ob meji na Tibet 1882 kilometrov. Celotna dolžina zidu je v resnici 4022,5 km. Na glavni zid odpade 2731 km, to je razdalja kakor od Londona v Leningrad.

Debelost zidu je pri temelju 7,5 m, zgoraj 4,5 m, višina se giblje med 6 do 9 m. Po vrhu zidu jezdi lahko 5 jezdecov vstric. V gotovih razdaljah so uzidani v zid stražni stolpi, ki so bili v onih časih dobro zasedeni od stražnikov. Ako je zapazila straža v enem stolpu, da se bliža zidu kak napad, je to javila z znamenji z ognjem naslednjemu stolpu itd. V eni noči je došlo sporočilo od skrajnega konca zidu v glavno mesto.

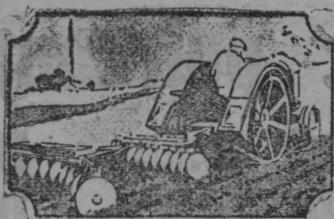
Kitajski zid danes sicer močno razpada, vendar je pa pri Kitajcih v velikih čisljih. Goreča želja vsakega Kitajca je, da bi umrl za obzidjem, ki je že zgubilo davno svoj pomen in namen.

*

Vprašanja in odgovori.

J. R v J.

Ali sme kurator za drugega prodati? Ali stare pogodbe glede grofovske zemlje še držijo?

Z lahkoto ga vodite, a po nekaj urah vaje ga zna vsak upravljati.

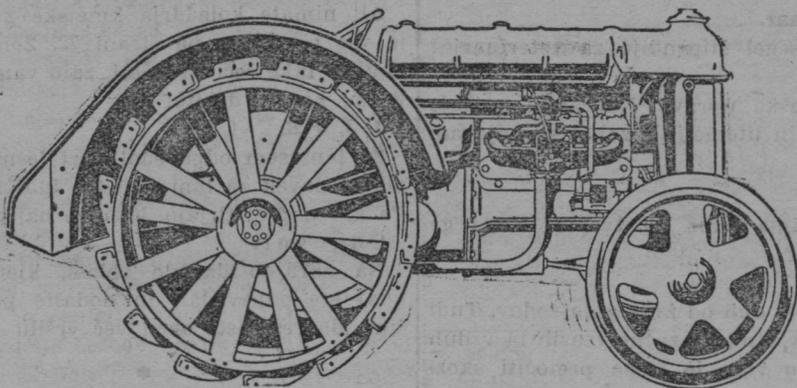
VEČ JE VREDEN KAKOR STANE

Vaša korist bi bila največja, ako se bi posluževali FORDSON traktorja, tega krasnega stroja moderne agrikulture, ki zelo poceni dela.

On obdela 6—8 oralov na dan, z polovičnimi stroški, katere imate z volmi in ki ne morejo obdelati niti enega orala.

Razen tega ne obdelava ta močni traktor samo Vaša polja temveč goni kot stabilni stroj črpalke in vrši še druge posle v Vašem gospodarstvu.

Pri vsakem FORD-ovem zastopniku lahko zahtevate, da Vam isto razložijo in objasnijo brezplačno.

Fordson

Dvojna korist — polovica stroškov

Dela prav tako dobro z navadnim petrolejem kakor z bencinom.

FORDOV preprodajalec Vam bode objasniti, na kateri način more FORDSON delati z sirovim oljem.

Zahtevajte od preprodajalca podatke o kreditu, ki ga je FORD uvedel.

Odgovor:

Kurator je oskrbnik in ne sme za drugega zemlje prodati, ako ni imel za to od sodnije odobrenja. Tudi se brez tega odobrenja ni mogel zemljejnizični prepis izvršiti. Tudi med vojno niso bile take reči možne — kar se pa grofovske zemlje tiče, pa je sedaj itak urejeno z zakonom o agrarni reformi. Če je pogodba vknjižena, boste prejeli vsaj odškodnino za njo.

K. J. v Franciji.

Koliko moram plačati za motorno kolo, če ga pripeljem seboj v Jugoslavijo?

Odgovor:

30% vrednosti. Ker je že rabljen in vaša last, prometnega davka ne plačate.

F. L. v št. J.

Moj sin je odslužil vojaški rok in sedaj želi stopiti v državno službo kot pleskar. Kje bi jo dobil?

Odgovor:

Kolikor nam je znano, nima država pravnobnega podjetja, kjer bi pleskarje nastavljal.

J. B. v M.

Redim od leta 1929 govečo. Če bi ga tedaj kot teleta prodal, bi dobil zanj 1000 Din. Po

dveh letih reje sem imel zanj 1500 Din in če še eno leto redim, bom dobil zanj 1000 Din. Vprašam, kako bodem davek plačal?

Odgovor:

To ni samo vaša žalostna usoda, ampak vseh kmetov. Na to vprašanje moremo odgovoriti samo eno: Kmetje, glejte, da pridete v državi, kjer vas je 80 od 100, do svoje veljave, da si boste take davke nalagali, kakor jih boste mogli nositi.

D. F. v š.

Oče mi ne dajo posestva, razven, če ga kupim. Kje pa naj denar dobim? Ali veste za kako bogato nevesto?

Odgovor:

Oče vam gotovo ne bode toliko računal, kolikor je posestvo vredno, ampak nekaj manj. Naredita tako, da vsako leto v denarju plačate, če že hoče oče denar za prevžitek. Ako to ne gre, naredite tako, da mu izplačate v denarju toliko, kolikor vam posojilnica da na posestvo, druga pa mu dajte vsako leto v blagu. Najlažja rešitev bi seveda bila, da bi vam kar mi oskrbeli bogato nevesto. Pa žalobog je tako, da je nevest sicer veliko, a bogatih malo. Pošteno in pridno si poiščite, pa sami, mi v takem slučaju ne posredujemo.

Za Vaše otroke potrebujete novih čevljev

Otroški čevlji praktični	rujave in črne barve in iz laka	Din 55:-
Dekliški čevlji za šolo	rujavi in iz laka	Din 85:-
Športni čevlji	z okrašenim jezikom za šolo in izlete	Din 85:-
Za dijake, čevlji	okusne oblike, trajni iz rujavega in črnega boksa	Din 165:-
Visoki čevlji	dekliški in fantovski, iz kravine, Ia podplati	Din 85:-

Oglejte si izbor čevljev v naših prodajnicah. Preskrbite si priznani soliden izdelek po zmernih cenah.
Tovarna čevljev

Tržič (Dr. ban.)
Ljubljana, Beograd, Maribor, M. Sobota, Skoplje, Zagreb, Karlovac, Novi Vrbas, Osijek, Sombor, Subotica, Vršac, Vukovar, Sarajevo, Sušak, Split.

Kupujte samo domači izdelek
zakaj s tem omogočite zaposlenje domačih delovnih sil

1318

L. I. v V.

Zdaj se veleposestva delijo. Kje se naj zglasim, da bi kaj dobil?

Odgovor:

V okoliših, kjer so taka veleposestva, so se osnovale posebne zadruge. Priglasite se tja.

K. B. veterinar.

Kako bi dosegel štipendijo za veterinarje?

Odgovor:

Deli jih banska uprava. Napravite prošnjo (kolek 5 Din) in utemeljite, zakaj se naj vam da.

A. K. v J.

Moje vino ima okus po žveplu. Kako ga naj odstranim?

Odgovor:

Vino je dobilo duh od žveplanja sodov. Tudi iz drož, ki so v vinu, se začne včasih ta vzduh razvijati. Tako vino je treba pretočiti skozi kotlovinast lij, ali pa se mora dati v lesen lij nekaj kotlovinastih pokrivač. Žveplani vodik se združi s kotlovino, ki jo je večkrat obrisati.

St. F. v G.

Dve leti je že tega, kar smo poslali na merodajno mesto hranilne knjižice poštne hranilnice bivše Avstroogrške. Koleke smo plačali, sedaj pa nič ni. Ali bo kaj?

Odgovor:

Ta denar sicer ni izgubljen, ker se je premoženje na države razdelilo, kedaj pa se bo izplačalo, pa nam ni znano. Hranite potrdilo, kam ste knjižico poslali! — Vprašanje glede tovarne bomo drugič odgovorili.

J. J. št. J.

Dvakrat sem plačal kolkovino za izpisek v župnem uradu in pri vojaški oblasti, vsakokrat 75 Din. Ali lahko terjam od župnega urada nazaj?

Odgovor:

Če je župni urad dal koleke je smel računati, če jih ni dal, vam za izpisek te vsote ni računal. Mora biti pomota. Kar stopite v župnišče, se bosta čisto lepo razgovorila z g. župnikom.

J. L. v Š.

Ali se sme sedaj že vse svobodno govoriti in kritizirati?

Odgovor:

Nikdar v zgodovini še ni bilo, da bi se smelo vse svobodno govoriti, kar bi se komu zdelo. Pa je že večkrat bilo, da se tudi to ne sme vedno povedati, kar je res. Pri razgovorih bodite previdni, saj vendar preje pogledate v človeka, s kom govorite. To je gotovo dovoljeno: misliti smete po svoje glede kritike tako, da se jo izreče tam, kjer bi kaj zalegla!

Boljše pa je, da daste zaupanje ljudem, ki bodo znali prav povedati in na pravem mestu.

F. T. v D.

Ali je pravilen račun, ako bi posojilo 20.000 Din odplačal v 6 letih po 270 Din na mesec?

Odgovor:

Ali nimate koledarja kmetske zveze? Tam je vse povedano na strani 72. Želimo, da se naučite take reči računati, zato vam samo povemo, kje to dobite!

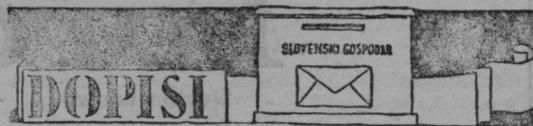
J. J. v R.

Že lani sem odpovedal obrt lesne trgovino, plačal davek za lani in letos tudi že 300 Din. Pa kar naprej tirjajo. Kam se naj pritožim?

Odgovor:

Na okrajno davčno oblast, kjer dokažite, kdaj ste odpovedali in dodajte potrdilo občine, da res niste obrti več vršili.

*

Mariborska okolica. Zopet požar v mariborski okolici. V Grušovi pri Sv. Petru je zgorela viničarja posestnika Ornik Jožefa iz Nebove. Ker ni bilo mogoče gasiti in je primanjkovalo vode, je zgorelo vse. Škoda znaša okoli 30.000 Din. Na nesrečo ni bil Ornik prav nič zavarovan. Zopet resen opomin, da si naj ljudje dobro uredijo svoja zavarovanja. Sumi se, da je ogenj podtaknila hudobna roka. Pomilujemo pogorelega! — Čuden slučaj. Iz Pesnice nam poročajo: Kakor smo poročali, je dne 31. avgusta tega leta pogorel umetni mlin g. Ehrlich Karola v Kaniži pri Pesnici. Mlin je zgorrel cel z vso drago mlinsko opravo in stroji. Žrtev ognja je bila tudi velika zaloga žita in moke. Ogenj je nastal na ta način, ker se je vnel bencin v tovornem avtomobilu, ki ga je šofer poganjal za vožnjo. Škoda znaša nad milijon dinarjev. Pogorelo poslopje in vsa oprava z zalogami žita in moke je bila zavarovana pri »Savi«. Kar pa je bilo zavarovano pri »Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani«, to je stanovanjska hiša in žaga ter nov osebni avto, ki je bil v spodnjih prostorih gorečega mlina,

Pri prehlajenju, hripl, vnetju v vratu, oteklih mandljih, živčnih bolečinah, trganju v udih storite dobro, če poskrbite za vsakdanje izpraznjenje črevesa s tem, da popijete pol čaše naravne »Franz Josefove« grenčice. Po sodbah univerzitetnih klinik se odlikuje »Franz Josefova« voda radi sigurnega učinka pri prijetni uporabi. Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in v špicerijskih trgovinah.

so vse pravočasno rešili. — Nov župan. V občini Špičnik pri Svečini je bil za župana izvoljen mladi posestnik g. Emanuel Gaube. — V Pesniški dolini je napravil zadnji naliv zopet precejšnjo škodo. Voda je odnesla in oblatila mnogo pokošene otave ter uničila letošnje paše. Ali se bo Pesnica sploh kedaj regulirala?

Krčevina. Velika naša predmestna občina je zdaj razdeljena na pet okrajev. Razveseljivo je, da je zdaj za »Leitersbergom« izginil tudi še »Vinarje«. Čudimo se pa, da se pri tej preureditvi ni odpravilo popolnoma nesmiselno ime »Pod piramido«, katero smo mehanično prevzeli od Nemcev, kajti ta višina sploh ni »piramida«, nego »stožec« po zunanjem vtisu, in se nam lahko tuji smeji, da imamo tako pomanjkljivo znanje iz geometrije. Tu je bilo umestno samo ime »Pod gradiščem«, ker bi se tem potom ohranil tudi živi spomin na nekdanji grad na tem hribu. Zanimivo je tudi dejstvo, da leže vsa važnejša obrambna mesta ob Dravi, t. j. Maribor, Vurberg in Ptuj v »Krčevini«, to je tam, kjer se je vršil glavni in večinoma tudi odločilni odpor proti sovražnim navalom, to je bilo vselej na višini.

Kamnica. V »Slov. Gospodarju« štev. 9. IX. 1931 nastopa g. dopisnik iz Kamnice ostro proti meni radi uporabe naziva »Kobansko«. Da ne bo tu nesporazumljen in nejasnosti, zato moram g. dopisniku odgovoriti: 1. Ni res, da sem jaz nastopil kot prvi z izrazom »Kobansko«. Ta izraz uporabljajo že »Novice« in sicer v času, ko se pri nas še dolgo potem rabi za vse pogorje naziv »Posrtek«. To pa je samo eden dokazov, da ni Kozjak staroznano ime za gorovje; kajti Kozjak je samo delno ime tega gorovja in sicer za pobočje med Sv. Križem, Sv. Urbanom in Sv. Kungoto. Ker pa so naši meščani vse pogorje slabo poznali, so oni nato potom uradov ter šol razširili poimenovanje najbližjega in njim znanega pobočja Kozjak na vse pogorje do Košenjaka. 2. Ni res, da pride Kobansko od hrvatske besede »koban«, kar je isto kot nesrečnej. Da navedem samo eno jezikoslovno avtoriteto univ. prof. Jakoba Kelemino: Kobansko pride od domače noše, tako da so Kobanci ljudje, ki nosijo kobanico, to je svojevrsten domač površnik. Zgodovinsko to tudi drži, kajti znano je, da so Kobanci nosili kobanico še pred dobrimi sto leti, ko Pohorci kobanice že niso več poznali. In ravno po tej značilnosti prebivalcev iz pogorja severno od Drave so Pohorci poimenovali svoje sosedo. 3. Prav tako pa je znano, da dajejo pokrajnam ime vedno sosedo po gotovih značilnostih jezika, n. pr.: Prlekji; po legi pokrajine, n. pr.: Poljanci, Pohorci; po noši, n. pr.: Bell

Kranjci — sem spadajo tudi Kobanci — itd. Ljudje se na take nazive pogosto jezijo: Prleki so se nekoč svojega imena prav tako sramovali in ga smatrali za šaljivo in žaljivo, kakor Pohorci in kakor se svojega naziva brez vzroka sramujejo še danes Kobanci. 4. Občutenje žalitve po tem imenu pa se da odpraviti samo, ako pravilno povemo, da niso Kobanci nobeni nesrečneži, ampak ljudje, ki so obdržali ime po svoji nekdanji noši, kakršna je še danes v rabi n. pr. v Karpatih. — Fr. Baš.

Št. Peter pri Mariboru. Občinski odbor je v svoji zadnji seji preteklo nedeljo soglasno sklenil, da ne soglaša s predlogom, da bi se zgradba ceste Št. Peter—Ložane, odcepek in zvezna pot na Hum gradila preje, kot bo dovršena banovinska cesta Št. Peter—Nebova—Ložane. Že desetletna želja prebivalstva šentpeterske in sosednih občin je, da se dogradi cesta Št. Peter—Nebova—Ložane, ki bo skrajšana cestna zveza med Mariborom in Št. Lenartom v Slov. goricah, oziroma celim delom zgornjih Slovenskih goric. Ta cesta bi prišla v korist prej omenjenim krajem, odcepek na Hum pa le nekaterim. — Čas, oziroma pričetek trgatve se je dočlil na 5. oktobra. — Cesta od gostilne Božič do cerkve je temeljito popravljena. Bil je za to že tudi skrajni čas. — Bivši zaslužni šentpeterski župan v preteklem letu umrli Ljudevit Fluher, je na pokopališču na Gorci dobil dostojen spomenik, ki je eden izmed najlepših. Spomenik je izdelalo kamnoseško podjetje Rozman na Pobrežju pri Mariboru. — Fantovski krožek prosvetnega društva pridno deluje. Zadnje nedeljo so fantje pohiteli na obisk k svojim tovarišem v Kamnico. Vsi dobro misleči fantje se vabijo, da se vpišejo v fantovski krožek. Prihodnji sestanek bo prvo nedeljo v oktobru.

Ptuj. V Novi vasi pri Ptujju je cela tolpa cigánov napadla deklico Marijo Drevenšek ter jo zlorabila. Na dekletovo prijavo so napravili orožniki na tolpo pogon ter jo zalotili v gozdu pri pojedini. Med orožniki in cigani se je razvil pravcati boj, padali so strelji od obeh strani, končno se je posrečilo šest članov tolpe užugati in zvezati, ostali pa so pobegnili. V taborišču so našli cele zaloge nakradenih predmetov. — V Dražencih pri Ptujju je izbruhnil v petek zjutraj ogenj, ki je upepelil pet poslopij, last posestnikov Rudolfa Osenjaka in Ivana Košupa. Škoda je znatna. — V ptujsko bolnišnico je bil prepeljan delavec Metod Kukovič iz Macolja. Na žagi grofa Draškoviča mu je cirkularka strašno razmesarila trebuh. Kukovič je kmalu po prevozu v bolnišnici umrl. — V Osjeku so aretirali Ivana Straserja, ki je zagrešil v Ptujju in okolici več držnih vlovov. Med drugim pripisujejo njemu tudi vlov v kapucinski samostan.

Št. Janž na Vinski gori. Kakor je znano cenj. čitateljem Slovenskega gospodarja, je našo občino hudo zadela vremenska neugoda dne 1. julija tega leta. Izredno debela toča je lomila strešno opeko in uničevala poljske pridelke. Prizadeti posestniki so oškodovani od 50 do 100 odstotkov. Na pobudo sreskega načelnika v Slovenjgradcu se je pričela po vseh občinah našega sreza velika nabiralna akcija. Izpolnile so se pomenljive besede Simona Gregorčiča: Odprti srcé, odprti roké, otiraj bratovske solze, sirotam olajšuj gorjé. Gostoljubni in prijazni prebivalci občine Sv. Andraž pri Velenju so darovali tukajšnjim prizadetim posestnikom 630 kg žita. Razen tega je darovala šentandraška deklinška zveza 215 Din, ki jih je nabrala na svoji prireditvi. Iskrično se zahvaljujemo za plemenito delo šentandraščanov. Naj Večni tisočero povrnel!

Sv. Vid pri Grobelnem. 21. septembra bi se moral vršiti sejem v Št. Vidu pri Grobelnem. Ker pa se vrši sejem isti dan v Št. Jurju ob južni železnici, bo prestavljen sejem v Št. Vidu na 22. t. m., to je v torek. Kupci in pro-

dajalci pridite v obilnem številu, da bo kupčija bolj živahna.

Sv. Lovrenc v Slov. gor. V Senčaku je upepelil 7. septembra ogenj pri Rojhtovih hišo in gospodarsko poslopje. Zgorela je deloma živina, spravljeno žito in gospodarska oprema.

Gomilsko. V noči od sobote na nedeljo je pogorel posestniku Košenini na Dragopolju pri Gomilskem nov kozolec.

Tremerje pri Celju. V nedeljo sta pogorela v Tremerju pri Celju dva hleva.

Nova Cerkev. Požar je uničil tukaj gospodarsko poslopje posestnika A. Jakle. Škoda znaša 40.000 Din.

Selnica ob Dravi. Umril je v nedeljo po daljšem bolehanju naš šolski upravitelj g. Alojzij Majcen. Služboval je kot vzgojitelj naše mladine 37 let. Bođi mu ohranjen časten spomin!

Marenberg. Zadet dvakrat od kapi je umrl v soboto tukajšnji notar Avgust Kolšek. Naj počiva v miru!

Sv. Andraž v Halozah. Otrok Marijin, blagor ti! Tako je donela pesem na našem pokopališču v nedeljo, 6. septembra, ko smo se poslavljali od pridne Marijine družbenice, Nežike Podgoršek. Celo življenje (bila je stara 33 let), ni imela nič dobrega na tem svetu, so ob slovesu od nje zaklicali prečastiti gospod voditelj. Napadala jo je strašna bolezen božjast. Ko ji je bilo mogoče priti med nas, njene sestre je bila zelo vesela. Pa ni tožila čez svojo bolezen, ampak tožila je, kako bridko ji je, ker ne more k sveti maši, kakor je tako rada zahajala, ko bolezen še ni bila tako pogosta. Posebno prvi petek ni opustila sv. maše in sv. obhajila. Cel teden pred smrtjo jo je neprestano, neusmiljeno mučila njena bolezen. Pa je prišel prvi petek in Božje srce je zaklicalo svoji mučenici: Dovolj je! Da, na njej so se uresničile besede: Otrok Marijin, blagor ti! Končan je boj! Draga Nežika! Počivaj na Srcu svoje in naše Matere in prosí za nas, ki gremo tvojo pot...

Sv. Križ pri Rogoški Slatini. Dne 7. septembra je pogorel tukaj v Irju prevžitkar Jurij Novak, Imel je sicer zelo skromno leseno hišico, katero si je sam to leto postavil. Stanoval je v njej šele kakih 14 dni, pa mu je že pogorela. Malo imetje je imel, pa še to pu je pogorelo, a zraven je še sam dobil težje opekline na zgornjem delu telesa. Zavarovan ni bil. Zato bo moral iskati pomoči pri usmiljenih sreih. Sreča, da je ta dan bilo deževno vreme, da še ni njegovemu bratu pogorela hiša, ki stoji samo kakih 8 m oddaljena in ki je tudi s slamo krita. — Fantje smo imeli v nedeljo svoj fantovski tabor pri Sv. Roku v Šmarju pri Jelšah.

Sv. Križ pri Rogoški Slatini. Že za časa mario-borske oblasti je oblastni odbor hotel zgraditi novo cesto na zgornji strani naše župnije. Poslani so bili sicer od oblasti že inženirji, da so premerili ves dejanski položaj, nove ceste pa v kljub temu še vedno nimamo.

Zahvala Pevske zveze. Pevska zveza se zahvaljuje vsem zborom, ki so sodelovali pri velikem pevskem prazniku v Ljubljani ter pripomogli, da je ta edinstvena prireditev potekla tako veličastno.

*

Živ zamrznjen.

Bogznaj kolikokrat smo že čitali, kako se je pustil kak indijski fakir (čudodelnik) živ pokopati in je po izkopanju zopet oživel. Živa zakopanja so pa le senca v primeri s poskusom, kate-

rega je javno izvedel v Newyorku Argentinec Peter Natiz. Pustil je, da je živ zamrznil v led 24 ur. Ko so ga pozneje oprostili ledu, ni njegovo zdravje niti najmanj trpelo vsled prestanega mraza. Pred pričetkom poskusa sta ugotovila dva zdravnik, da sta Natizova žila ter srce v redu. S pomočjo lastne volje se je zakopal Argentinec v nezavest in v tem stanju je bilo delovanje njegovega srca le malenkostno.

Pripravili so kovinasto krsto, ki je bila napolnjena z vodo, v katero sta po-

Prodám novo hišo, prosto 10 let državnega in 6 let občinskega davka, obstoječo iz treh stanovanj, in sicer: Prvo dve sobi in kuhinja, drugo ena soba in kuhinja ter tretje soba s štedilnikom, zraven še svetle ter prostore kleti. Mesečni donos 760 Din, ki se se lahko z malo investicijo zviša na 1200 Din. Poleg lep ograjen in zasajen vrt. Cena 140.000 Din. Potrebno 70.000 Din. Ivan Uršič, Tiskarna sv. Cirila, Maribor.

Stroj za snaženje žita proda poceni Tržaška cesta 44. 1369

Lokal s skladiščem in stanovanjem da v našem Davorin Tombah, Maribor, Zrinskega trg 6. 1381

Hiša z lepim vrtom, gospodarskim poslopijem njivo, sadoniskom, ob glavni cesti, četrt ure od Maribora, pripravno za državnega uslužbenca, posebno za železničarja, se ugodno proda. Vpraša se na Pobrežju pri Mariboru, Cesta na Brezje, Vrtna ulica 3. 1383

Učenec iz boljše hiše, ki je dovršil z dobrim uspehom vsaj 2 razreda meščanske šole ali gimnazije in ima veselje do trgovine se sprejme takoj pri Anton Brenčič, trgovina z železnino, Ptuj. 1378

V soboto 19. t. m. ako ne dežuje ob 9. uri licitacija na Glavnem trgu. 3 konjske opreme, pohištvo, 2 kredenci z marmorjem, slike, obleke, perilo, posoda. 1380

Pređa se. Lepo posestvo z vinogradom, zidano hišo, v lepem kraju, 8 minut od železniške postaje. Primerno za obrtnika ali penzionista, se zaradi preselitve po ugodni ceni proda s pridelki vred. Poizve se v gostilni g. Iv. Cverlin, Mestinje, pošta Podplat. 1379

Novo zidano hišo z velikim vrtom se po ceni proda. Pobrežje, Vrtna 14, Maribor. 1387

Usnjarna

Josip Pirich

Sv. Lenart v Sl. g. — Ptuj, Hrv. trg 3. Podplati, zgornje usnje lastni izdelki, čevljar-ske potrebščine. — Velike zaloge. — Zopet znižane cene. — Lastna parna žaga pri Sv. Lenartu v Slov. goricah.

Cene žaganja po kubičnem metru Din 40.— za mehki les, Din 60.— za late in trdi les. 1372

Pohištvo-preproge

Linolej, zavese, posteljne odeje, namizni prti, vzglavja, tuhenti, šivane odeje, volnena pregrinjala, pregrinjala za mobilije, gradl za matrace, kakor tudi vse vrste lesenih, tapetniških in železnih mobilij po čudovito nizkih cenah pri:

Karolu Preis - Maribor
Gospeska ulica 20.

Ceniki zastoj! 1367 Ceniki zastoj!

ložila Petra dva pomagača, ki sta namazala poprej njegovo telo z mazili. Odprto krsto so prenesli v drug prostor, kojega toplota je bila umetnim potom znižana na 5° pod ničlo. Seveda, je voda hitro zmrznila in je bilo truplo Argentinca popolnoma in na debelo — oledenelo. Nato so položili krsto z zamrznjenim fakirjem na mizo, kjer je vztrajal »čudodelnik« ovit v ledeno odejo celih 24 ur. Med trajanjem poizkusa je bil Peter pod najstrožjim zdravniškim nadzorstvom.

Ko so odtalili led po 24 urah, se ni Natizovo truplo niti ganilo, bilo je trdo ter mrzlo, njegov obraz pa čisto bel. Oba pomagača sta drgnila Petra pol ure, nato sta ga položila v mlačno vodo in v nadaljni pol uri je bil Natiz zopet pri polni zavesti.

V raznih kemičnih preiskuševalnicah so že večkrat delali podobne poizkuse z mrzlokrvnimi živalmi, kakor z: žabami, krastačami, raki in škorpionji. Toplokrvne živali, ptiči, pa so v ledeni odeji vedno poginili.

Peter Natiz je zatrdil, da bo poskus ponovil. Razlagal je gledalcem, da si je pridobil možnost popolnega zamrznjenja, ne da bi zmrznil, s šolanjem volje po vzgledu indijskih fakirjev in to z neprestano vajo skozi več let.

*

Raznoterosti.

Slon spremljevalec k poroki. Pri ljubezni do živali se je uračunal mlad strežnik vrta za divje zveri v Grimsbey, John Haith. Njegov prav posebni ljubljenec je bila slonovka, ki je čula na ime »Rosy«. Strežnik je hotel, naj bi se udeležila žival tudi njegove poroke. Odrekel se je avtomobilu in sedel s svojo nevesto na hrbet slonovke in se podal proti cerkvi. Pri poročnem pohodu je nesla slonovka velik kovček, ki je bil določen za ženitovanjsko potovanje, v rilcu. Med poročnim obredom je morala žival ostati zunaj svetlišča, dasi jo je mikal vstop. Po končani slovesnosti je sedel novoporočeni par slonu na hrbet in je korakal celi sprevod proti kolodvoru. Pred kolodvorom pa slonovka ni hotela izročiti iz rilca kovčeka. Vsi poskusi, da bi ji bili iztrgali prtljago, so bili zaman, ker se je žival razjezila in je bil celi položaj presneto ogorčen. Poročencema ni preostalo drugega, nego se odpraviti na hrbtu slonovke v živalski vrt. Niti tukaj ni izpustil orjak kovčeka in je bilo ženitovanjsko potovanje preloženo za nekaj dni.

Požar v galopu. Od morske ožine Belle-Isle do Maske v severni Ameriki se razprostira gozdni požar 6000 km na dolgo in 1000 km široko. Ogenj se je širil tako naglo, kakor galopira konj. Pred kratkim so opazovali gozdni požar, ki se je razširil v 10 urah na 240 km.

Opice, ki pokopavajo svoje mrtve. Pred kratkem je bila prepeljana iz Afrike v Nemčijo opica, ki se imenuje šimpanz in ima rdečkasto dlako, kar je izrednost. Belgijski naravoslovec, profesor Schouteden sporoča, da so odkrili

zopet novo vrsto šimpanzov, ki živi v Afriki južno od Konga. Opazovali so, kako je bila samica te vrste opic, ko je bila od domačih lovcev ranjena, rešena od tovarišev, ki so zadeto žival poiskali in jo spravili na varno. Po poročilu domačinov veže šimpanze posebna vez ljubezni. Od lovcev na smrt zadete opice odnesejo tovariši in jih zagrebejo kje na prav skritem mestu.

Pasja grofica. Na Nemškem v Saarbrücken so našli v svoji vili mrtvo 51 letno vdovo pred tremi leti umrlega nadinžinerja Brauna. Preminula je bila obče znana pod imenom »pasja grofica« in je živela čisto samotarsko življenje. Ni trpela krog sebe nobene služinčadi, čuvalo jo je 8 velikih psov in druge živali. Umrta je od lakote, obdana od stotisočerega premoženja; pač pa je hranila živali z najboljšim. Pragnjene vile je smel neovirano prestopiti samo pismonoša, ki je imel ključ od hišnih vrat. Pismonoša je našel od smrti izstradano gospo na zofi in je tehtalo njeno truplo komaj 30 kg. Vse pohištvo je bilo preobloženo z nesnago. Po sobah so se preganjale podgane, miši in razni mrčes. Pokojna je zapustila v gotovini več tisoč in dragocenosti, kojih vrednost presega stotisoče. V testamentu so označeni kot dediči: pismonoša in sluge delikatesne trgovine, ki so nosili dnevno meso njenim psom. Vila je določena kot zavetišče za pse.

Pristanek med krokodili. Letalcu ne grozi le nevarnost, da pade iz višine na tla; tudi pri sicer ugodnem pristanku se mu lahko pripeti marsikaj neprijetnega. Baš slednje je moral pred kratkem okusiti angleški letalec v Afriki. Bil je na poletu v Nairobi, da bi se udeležil gostije. Ko je frčal preko močvirij Kampala v pokrajini Uganda, je bil prisiljen na pristanek. Ko se je spustil na zemljo, se je prekucnil aparat, a vendar se je posrečilo pilotu, da se je izmotal izpod razvalin letala le z bolj neznatnimi praskami. Šele tedaj, ko je doznal, da ni težja poškodovan, je zapazil, da se nahaja na sredi med krokodili kojih telesa so bila do polovice zakopana v blato. Hočeš — nočeš, pilot se je moral kretati med pošastmi. Zadovoljiti se je moral s tem, da se streljal neprestano iz revolverja in klical na pomoč. Celih 5 ur je moral vztrajati v skrajno neprijetnem položaju, predno so ga našli domačini in spravili na varno v Kampalo.

Kako je postala tržna prodajalka slavna? Slavo doseže večkrat človek na prav čuden ter neverjeten način. Še danes pravijo v Edinburgu na Angleškem ženski, ki se zanima vneto za javno delo, da je »Jenny Geddes«. Jenny Geddes je bila čisto navadna prodajalka na trgu, ki je živela začetkom 17. stoletja v češkem glavnem mestu in je pričakovala vse drugo, le nesmrtnosti svojega imena ne. Takrat je vladal Karl I., prvi angleški kralj, ki je kraljeval tudi nad Šotlansko. Vlada je skušal, da bi izenačil obe deželi. Da bi dosegel cilj izenačenja, je hotel Šotom usiliti na Angleškem predpisano molitveno knjigo, katero je bil spisal škof Laud. Dne 23. julija 1637 je na-

polnila večtisočglava množica cerkev St. Gilesa v Edinburgu. Večina vernikov ni dobila več sedežev, radi tega je prineslo seboj v cerkev nekaj žensk, majhne, zložljive stolčke. Služba božja je pričela. Župnik Dean Hannay je čital, kakor je bilo zaukazano, iz knjige škofa Lauda. Zadel je na hud odpor. Zbrana množica je začela godrnjati. Ker je pa govornik le neustrašeno naprej čital, mu je naenkrat priletel zložljivi stolček v glavo. Jenny Gaddes je dala znamenje za boj šotske cerkve, ki je trajal pol stoletja. Znameniti stolček je še danes shranjen v edinburškem muzeju.

Ivozna trgovina Amerike znatno nazadovala. Kakor je razvidno iz statistike, ki jo je izdala trgovska zbornica Zedinjenih držav v Washingtonu, je v prvih treh mesecih letošnjega leta izvoz v Evropo znatno nazadoval. Krivda za to se pripisuje v prvi vrsti sedanjemu svetovnemu gospodarskemu položaju; obenem pa se tudi ne zakriva dejstvo, da je visoka carina Zedinjenih držav vzrok, da je Evropa zmanjšala svoja naročila v Ameriki in da si nabavlja tukaj produkte, katerih drugje ne dobi. Kljub temu pa gre vendar še vedno največ ameriškega izvoza v Evropo, namreč 51 odstotkov.

*

Iz letala odkrit zločin.

V okolici francoskega mesta Dijon so se vršile pred kratkem vaje z vojaškimi letali. Nekateri aeroplani so tudi fotografirali preleteno ozemlje. Več posnetkov je bilo pozneje povečanih in sicer 30—40krat. Pri natančnejem pregledu povečanih slik s pomočjo povečalnega stekla je odkril letalski častnik na eni fotografiji pičico, ki v prvotnem posnetku ali originalu sploh vidna ni bila s prostim očesom, a povečalno steklo je razkrilo, da predstavlja pika človeško truplo. Vojaški letalec, ki je fotografiral kraj z zagonetno piko, je poiskal dotično mesto v resnici in je našel truplo mlade ženske, ki je moralo tamkaj ležati že nekaj dni.

O odkritju je bila obveščena policija v Dijonu. Komisija na licu mesta je dognala, da je bila obleka mrliča deloma sežgana, kakor bi bil nekdo poskušal upeliniti celo truplo. Telo je bilo polno opeklin. Da v tem slučaju ne gre za roparski umor, je dokazala zlata zapustnica, katero so našli na roki umorjene, ki je bila ustreljena z dvema streloma. Ena krogla je zadela njeno srce in je morala biti pri priči mrtva. Samomor je izključen, ker sta bila strela oddana bolj od daleč. Truplo je ležalo na travniku 15 m proč s ceste. Na travi so se še poznali sledovi od avtomobilnih koles. Gre očitno za avto zločinca, ki so zapeljali na travnik, kjer so odložili mrtvo žrtev. Našteto je vse, kar je našla in izsledila komisija na truplu in na travniku. Kdo bi naj bila nesrečna, še ni dognano, ker v Dijonu samem ne pogrešajo nobene ženske v starosti 25—30 let. Umorjena je bila pripeljana na travnik najbrž iz Pariza.

*

Najugodnejše cene

za šolske knjige in
vse šolske potrebščine

Tiskarna sv. Cirila

Koroška c. 5, Aleksandrova c. 6 in Valvazorjeva ul. 36

Pekarijo s pripadajočim stanovanjem odda v najem Občinska opekarna, Črešnjevci, pošta Gornja Radgona. 1371

Novi voz se zamenja za vino. Maribor, Loška ulica 15. 1368

100 vagonov krompirja, beli in rumeni in pet vagonov fižola (beli) se kupi takoj. Tončič Aleksandrova cesta 6, Maribor. 1382

Močen koleselj z usnjato streho v dobrem stanu prodaja Tržaška cesta 44. 1370

1 lahki tovorni avtomobil 800 do 1000 kg in 1 luksuzni Chrysler, oba v voznem stanju, sta jako ceno na prodaj. Garaža Völker, Maribor, Kersnikova ulica 1. 1365

Revno dekle 17 do 25 let staro, pošteno, snažno, iščem k triletnemu otroku in za vsa hišna dela na deželi. Naslov pod šifro »Vpokojen oficir«. 1364

Viničar z letnim spričevalom se išče za blizu Poljčan. Prosto stanovanje, kurjava in 300 Din mesečne plače. Oferte na: Jadranska zavarovalna družba, Ljubljana, Bethovnova ulica 6. 1375

Veliko izbiro vsakovrstnih pletenih oblek, jopic, vest, puloverjev itd. priporoča pletarna Vezjak, Maribor, Vetrinjska ulica 17. Naročila po meri, kakor vsa popravila se izvršijo točno in poceni. 1311

D E N A R

si prihranite. ako kupite sukno za moške obleke, **volneno** za ženske obleke, **platno** za vsakovrstno perilo, **svilene** rute, srajce, ovratnike, kravate, dežnike, nogavice itd.

„PRI SOLNCU“
Celje, Glavni trg 9

Za obilen obisk se priporoča 318

ALOJZ DROFENIK

500 Din tedensko plačamo vzgovornim osebam s številnimi poznanstvi. Perssons, Ljubljana, poštni predal 307. Znamko za odgovor. 1242

Inserirajte!

Stare, dobro ohranjene sode ima na prodaj: uprava grajščine Gornji Cmurek, p. Marija Snežna. 1363

Sadjerejci, vinogradniki! Ne odlagajte z nabavo prvovrstnih patentnih sadnih in grozdnih mlinov, katere naročate edino pri prvi strojni delavnici Matija Kozinc v Sevnici ob Savi. 1062

Majerja in viničarja z več močmi rabi A. Mišita, Jarenina. 1339

Ali ste že slišali

da se je vselil dobro znani

trgovec Anton Macun

v svojo novo stavbo v

Gospodski ulici v Mariboru.

Tukaj Vam nudi vsakovrstno manufakturno blago od najcenejše do najfinejše vrste.

V zalogi je velika množina ostankov štofa po 25 Din, volne po 28 Din, mnogovrstnih ostankov od 5 Din naprej. Ali je mogoče še ceneje? Otroške obleke od 98 Din naprej, tople zimske suknje (štucer) po 260 Din.

Oglejte si izložbe v novem vhodu! 1313

Dobra obutev

Vam je neobhodno potrebna. Čevlji

TRGOVSKEGA DOMA STERMECKI, CELJE 24

niso samo trpežni in poceni, ampak so tudi elegantni in lahki, kjub temu pa trpežni za 2 para drugih. Na zalogi čevlji iz kravine 127 Din, iz teletine 145 Din, iz boksa 159 Din, dalje velika izbira domačih, telovadnih, lovskih, turistovskih, smučarskih in raznih drugih čevljev za šport, ples in druge prilike.

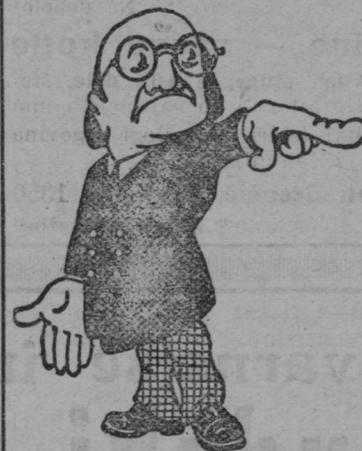
Veliki ilustrovani cenik zastoji!

Čevlji brezkonkurenčni v izdelavi, materialu in trpežnosti zato najcenejši pri trdkih

D. Uršič, čevljarna Celje, Breg šte. 37

Ceniki na zahtevo brezplačno! 1285

Nabavite Vaše potrebe za zimo pri

Franc Kolerič, trgovina Apače

1276

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta št. 6

V lastni, nevozgrajeni palači

Pred frančiškansko cerkvijo

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. -- Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu. -- Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

DROBNO BLAGO

Krema v škatljah	Din 6
Krema v stekleničicah	Din 6
Krema v tubah	Din 5
Žličice za čevlje	Din 3
Kopita ženska, moška	Din 19

Čuvajte svoje noge!

Po malem nastopa hladno in deževno vreme. Ako ste slabo obuti, prav naglo obolite. Dobro obuta noga je najbolj sigurno sredstvo, da se obvarujete revmatizma in prehlada. Zato treba posvetiti veliko pažnjo svojim nogam. Ne samo da si ohranite zdravje, temveč imeli boste tudi večje zadovoljstvo in voljo do dela, ako boste dobro obuti.

Pripravili smo vam bogato izbero praktične in udobne obutve za vsakdanjo nošnjo in za štrapač. Po hladnem in grdem vremenu, za izprehode in izlete, tudi za vsak šport vam bo velike koristi. Obrnite se na naše prodajalne! Preizkusite ondi neobvezno obutev, ki vam je potrebna! Pestregli vas bomo v vaše popolno zadovoljstvo.

NOGAVICE

Moške iz sukanca	Din 9
Moške iz sukanca	Din 15
Moške iz svile	Din 25
Ženske flor	Din 15 in 25
Ženske svilene	Din 35 in 49

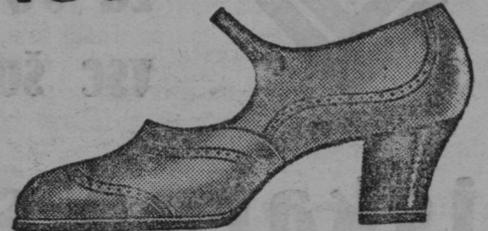
169

Vrsta 3635-18

Črni čevlji iz boksa. Široka oblika in nizka usnjata peta z gumo dajeta tem čevljem posebno udobnost. Nosijo se ob praznikih in delovnih dneh.

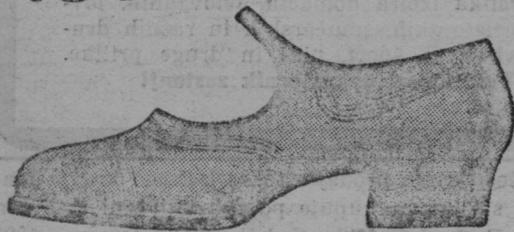
169

Vrsta 2945-11

Te smo priredili za gospodinje. Praktičen, udoben in trpežen čevlček iz črne boksa. Imamo enake tudi iz laka za nedelje in praznike.

169

Vrsta 4645-20

Za izprehode in vsakdanjo nošnjo nosite te čevlje iz telečjega boksa. Napravili smo jih z nizko peto in z gumo.

Bata

199

Vrsta 4625-08

Elegantni in udobni športski čevlji. Napravili smo jih iz temnega rjavega boksa z nizko peto. Neobhodno potrebni ženskam, ki nosijo športne obleke.

169

Vrsta 0167-00

Bakandže iz močnega usnja z gumastim podplatom in peto. Jako praktična in trpežna obutev za vsakdanje delo.

Opeka zidna, strojna in ročna, strešna zarezna, bobrovci, žlebnjaki, vse priznane najboljše kvalitete, se dobi vedno po najnižji ceni pri »Ormoški opekarni v Ormožu«. 1334

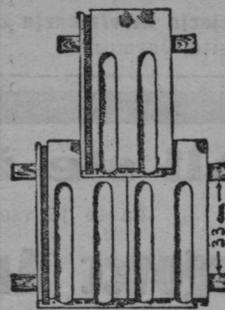
Na drobno! Na debelo!

Sadne mline — razne kotle brzoparilnice (Alfe), pluge in njih dele, štedilnice od najpreprostejših do najfinejših ima stalno in v veliki izbiri na zalogi trgovina z železnino.

Anton Brenčič, Ptuj. 1350

Znižane cene! Točna postrežba!

Ivan Kacin, tovarna harmonijev in cerkvenih orgel v Ljubljani, Tabor 6, sprejema popravila cerkvenih orgel in uglašenje po ugodnih cenah. Harmonije izdeluje od 250 Din naprej. Petletna garancija. Zahtevajte cenike. Oddaja tudi na obroke! 1156

Opekarna 1346

F. P. Vidic & Komp.

v Janževcih pri Sv. Urbanu (Ptuj) Slov. gor., nudi v poljubnih množinah izvrstne zidake, prvovrstno blago:

a) enojno »zarezane strešnike, b) dvojno »zarezane strešnike »Prekrivače.«

Strešnik se lahko prihije ali priveže na letvico tako, da je streha proti vsakemu viharju in nevihti zavarovana. Pravilno žgano gosto blago, prezimi dobro in se ne lušči. Doseže se izredno zaprto streho in gost strešni krov. Na željo pošljemo vzorce in ponudbo.

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog znaša nad Din 100.000.000.—. Posojila na vknjižbo, poročstvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posesnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni davek plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odteguje vlagateljem.